

אוניברסיטת בן גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הבריאות
המחלקה לבריאות הציבור

ידיעון תוכנית לימודים
מוסמך בבריאות הציבור
Master of Public Health (MPH)

שנה"ל תשע"ט

למחזור תשע"ט שנה א'
ולמחזור תשע"ח שנה ב'

בעריכת פרופ' עמליה לוי
ופרופ' נטשה בילנקו

באר שבע, ספטמבר 2018

4 _____ לימודים לתואר מוסמך בבריאות הציבור (MPH)

4 _____ 1. מערכת ארגונית ומידע כללי

- 4 _____ א. מנהלת התוכנית
 4 _____ ב. מ"מ מנהלת התוכנית ומרכזת המסלול הקליני
 4 _____ ג. חברי צוות ועדת ההיגוי
 4 _____ ד. מזכירות התוכנית
 4 _____ ה. חברי צוות ועדת ההוראה
 4 _____ ו. ועדת שיפוט של הצעות מחקר
 5 _____ ז. רכזי מגמות והתמחויות קליניות

6 _____ 2. יעד ומטרות התוכנית

6 _____ 3. אוכלוסיית היעד בשני מסלולי התוכנית

6 _____ 4. מבט על

7 _____ 5. תנאי הקבלה לתוכנית במסלול מחקרי או קליני

- 7 _____ א. תנאי הקבלה
 8 _____ ב. תנאי קבלה למעוניינים במגמה במנהל רפואי
 8 _____ ג. תנאי קבלה לסטודנטים במצבים חריגים
 8 _____ ד. תנאי הקבלה למועמדים אחרים
 8 _____ ה. תהליך הקבלה
 9 _____ ו. תכנון תוכנית הלימודים
 9 _____ ז. יצירת קשר

9 _____ 6. פרטים על הנהלים של התוכנית

- 9 _____ א. קביעת מסלול לימודים
 9 _____ ב. ציון מעבר בקורסים וכשל אקדמי
 10 _____ ג. קבלת פטור מקורסים או הכרה בקורסים
 10 _____ ד. הכרה בקורסים מאוניברסיטאות אחרות במסגרת הסכם בין-אוניברסיטאי
 10 _____ ה. תוכנית חילופי סטודנטים
 10 _____ ו. מעבר למסלול המחקרי לסטודנטים שסיימו את לימודיהם במסלול הקליני

11 _____ 7. תוכנית לימודי מוסמך בבריאות הציבור

- 11 _____ א. תיאור תוכנית הלימודים במסלול המחקרי (עם תיזה)
 11 _____ טבלה א. מבנה לתוכנית הלימודים במסלול המחקרי
 12 _____ טבלה א.1. תוכנית לימודים במסלול המחקרי ודרישות לסיום התואר (החל ממחזור תשע"ט)
 12 _____ 1. סמינר מחקר
 12 _____ 2. שקלול הציון הסופי לתואר
 13 _____ 3. הרשמה לתואר שלישי (Ph.D.)
 13 _____ 4. הרשמה למסלול משולב (MPH-Ph.D.)
 13 _____ 5. תוכנית לימודים משולבת MD-MPH במסלול המחקרי
 13 _____ א. רקע
 13 _____ ב. יעד ומטרות התוכנית
 14 _____ ג. תנאי קבלה לתוכנית
 14 _____ ד. תוכנית הלימודים
 14 _____ ה. חובות ופטורים
 14 _____ ו. עבודת התיזה במסלול המשולב MD-MPH
 15 _____ טבלה א.2. תוכנית לימודים לתואר MD-MPH במסלול מחקרי ודרישות לסיום התואר (החל ממחזור תשע"ט)
 15 _____ ז. מסלול MD-MPH במגמת מנהל רפואי
 15 _____ ח. מגמת מנהל רפואי במסלול מחקרי
 16 _____ טבלה א.3. תוכנית לימודים לתואר MD-MPH במסלול מחקרי עם מגמה במנהל רפואי (MHA) ודרישות לסיום התואר (החל ממחזור תשע"ט)
 17 _____ ט. משך הלימודים
 17 _____ י. הפסקת לימודים
 17 _____ ב. תיאור תוכנית הלימודים במסלול הקליני (עם פרויקט מחקרי)
 17 _____ טבלה ב. מבנה לתוכנית הלימודים במסלול הקליני
 18 _____ טבלה ב.1. תוכנית לימודים במסלול הקליני ודרישות לסיום התואר (החל ממחזור תשע"ט)
 19 _____ 1. סמינר באפידמיולוגיה יישומית
 19 _____ 2. סדנא באפידמיולוגיה יישומית

- 19 _____ 3. סבב ההצעות של תוכניות ההתמחות הקליניות
- 19 _____ 4. שקלול הציון הסופי לתואר
- 20** _____ **8. פירוט תוכנית הלימודים במסלול מחקרי (עם תיזה)**
- 20 _____ א. הדרישות לתואר – קורסי חובה
- 21 _____ ב. קורסי בחירה
- 21 _____ רשימת קורסי בחירה במסלול מחקרי וקליני
- 26 _____ ג. עבודת גמר (תיזה)
- 27** _____ **9. פירוט תוכנית הלימודים במסלול קליני (עם פרויקט מחקרי)**
- 27 _____ א. הדרישות לתואר – קורסי חובה
- 28 _____ ב. קורסי התמחות
- 28 _____ ג. קורסי בחירה
- 29** _____ **10. תוכניות התמחות במסלול הקליני בבריאות הציבור**
- 29 _____ 1. תוכנית התמחות בבריאות האם והילד (תינתן בתשע"ט)
- 30 _____ 2. תוכנית התמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת (תינתן בתשע"ט)
- 32 _____ 3. תוכנית התמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות (תינתן בתשע"ט)
- 34 _____ 4. תוכנית התמחות בבריאות הסביבה (תינתן בתשע"ט)
- 36 _____ 5. תוכנית התמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות (תינתן בתשע"ט)
- 38 _____ 6.1. המגמה למינהל רפואי במסלול קליני (ללא תיזה)
- 40 _____ 6.2. המגמה למינהל רפואי במסלול מחקרי (עם תיזה)
- 43** _____ **11. חברי הסגל המעורבים בתוכנית**
- 44** _____ **12. תקנון התוכנית לתואר מוסמך בבריאות הציבור**
- 50** _____ **13. נוהל בחינות**
- 52** _____ **14. נוהל עבודת גמר/תיזה**
- 53** _____ **15. מסלול משולב ל-Ph.D.**
- 54** _____ **16. מוסמך בבריאות הציבור - מערכת לימודים לתשע"ט - סמסטר א'**
- Error! Bookmark not defined. _____ **16. מוסמך בבריאות הציבור - מערכת לימודים לתשע"ט - סמסטר ב'**

לימודים לתואר מוסמך בבריאות הציבור (MPH)

1. מערכת ארגונית ומידע כללי

א. מנהלת התוכנית: פרופ' נטשה בילנקו

ב. מ"מ מנהלת התוכנית: פרופ' דנית שחר

ג. חברי צוות ועדת ההיגוי

(לפי סדר א'-ב' של שמות המשפחה)

שם	טלפון	פקס	e-mail	חדר ובניין
פרופ' עמליה לוי - יו"ר	08 - 6477446	08 - 6477638	lamalia@bgu.ac.il	502, מדה"ב
פרופ' נטשה בילנקו	08 - 6477461	08 - 6477638	natalya@bgu.ac.il	516, מדה"ב
פרופ' איתמר גרוטו	08 - 6477460	08 - 6477638	grotto@bgu.ac.il	515, מדה"ב
פרופ' מיכאל פריגר	08 - 6477454	08 - 6477638	friger@bgu.ac.il	509, מדה"ב
פרופ' דנית שחר	08 - 6477452	08 - 6477638	dshahar@bgu.ac.il	506, מדה"ב

ד. מזכירות התוכנית

שם	טלפון	פקס	e-mail	חדר ובניין
נטלי פסטרנק - רכזת לענייני סטודנטים	08 - 6477353	08 - 6477005	makovchu@bgu.ac.il	521, מדה"ב

ה. חברי צוות ועדת ההוראה

(לפי סדר א'-ב' של שמות המשפחה)

שם	מחלקה בפקולטה למדה"ב
פרופ' דנית שחר - יו"ר	בריאות הציבור
פרופ' נטשה בילנקו	בריאות הציבור
פרופ' עמליה לוי	בריאות הציבור
פרופ' מיכאל פריגר	בריאות הציבור
דר' ניהאיה דאוד	בריאות הציבור

ו. ועדת שיפוט של הצעות מחקר

(לפי סדר א'-ב' של שמות המשפחה)

שם	מחלקה בפקולטה למדה"ב
פרופ' איריס שי - יו"ר	בריאות הציבור
פרופ' עמליה לוי	בריאות הציבור
פרופ' מיכאל פריגר	בריאות הציבור

ז. רכזי מגמות והתמחויות קליניות
(לפי סדר א'-ב' של המגמה)

e-mail	פקס	טלפון	מגמה / התמחות	רכז
dshahar@bgu.ac.il	08-6477638	08-6477451	אפידמיולוגיה	פרופ' דנית שחר
irish@bgu.ac.il	08-6477638	08-6477449	תזונתית ומחלות	פרופ' איריס שי
yaakovh@bgu.ac.il	08-6479856	08-6479907	כרוניות	פרופ' יעקב הנקיין
urkin@bgu.ac.il	08-6477636	08-6477480	בריאות האם והילד	פרופ' יעקב אורקיין
lamalia@bgu.ac.il	08-6477638	08-6477446	בריאות הסביבה	פרופ' עמליה לוי
grotto@bgu.ac.il	08-6477638	08-6477460		פרופ' איתמר גרוטו
dangr@bgu.ac.il	08-6477634	08-6479503	מגמה במנהל רפואי	פרופ' דן גרינברג
nadavd@bgu.ac.il	08-6477634	08-6477419		פרופ' נדב דוידוביץ
RBalicer@clalit.org.il	03-7605711	03-6923686 03-6923104	מניעה ובקרה של מחלות זיהומיות	פרופ' רן בליצר
daoud@bgu.ac.il	08-6477638	08-6479527	קידום בריאות	דר' ניהאיה דאוד
yaakovh@bgu.ac.il	08-6479856	08-6479907	ורפואה מונעת	פרופ' יעקב הנקיין
lamalia@bgu.ac.il	08-6477638	08-6477446	תוכנית משולבת	פרופ' עמליה לוי
grotto@bgu.ac.il	08-6477638	08-6477460	MD-MPH	פרופ' איתמר גרוטו
urkin@bgu.ac.il	08-6477636	08-6477480		פרופ' יעקב אורקיין

הצרה: חומרת זו תתעדכן כל שנה בהתאם לתוכניות הלימודים.

2. יעד ומטרות התוכנית

- תוכנית הלימודים מוסמך בבריאות הציבור נועדה להקנות לבוגרים במקצועות הרפואיים והפרה-רפואיים השונים, מיומנויות וחשיבה שיאפשרו להם לתרום לקידום הבריאות של האוכלוסייה. התוכנית שואפת לאפשר לתלמידים אשר יבחרו במסלולים המוצעים:
1. להעמיק ולהעשיר את הידע בתחומים ספציפיים בבריאות הציבור ובשירותים קהילתיים על מנת להעלות את רמת השרות המקצועי הניתן במרפאות הקהילתיות.
  2. להכין בוגרי התוכנית בעלי תואר MD למבחני ההתמחות בבריאות הציבור ברמת הידע הנדרש ע"י המועצה מדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל, ובעלי תואר DMD, למבחני ההתמחות ברפואת שיניים ציבורית ברמת הידע הנדרש ע"י ההסתדרות רופאי השיניים בישראל.
  3. להקנות לבעלי תואר DVM, מהנדסי מים, תברואה וסביבה, בוגרי סיעוד, מנהל וכלכלה, תזונה, פיזיותרפיה, חינוך גופני ועבודה סוציאלית, מיומנויות למחקר קליני וקהילתי, לקידום בריאות ומניעת תחלואה.
  4. לאבחן מצבי בריאות בקהילה, לאתר ולאפיין מוקדים עם סיכון יתר.
  5. לאתר ולזהות גורמים חברתיים, שלטוניים, כלכליים וסביבתיים בעלי השלכה על מצב הבריאות ועל ההתנהגות הבריאותית של אוכלוסייה נתונה.
  6. ליזום, לתכנן ולבצע תוכניות התערבות לקידום בריאות בקהילה ומחקרים בתחומי האפידמיולוגיה ושירותי הבריאות. ליזום ולתכנן הערכת תוכניות אלה, תוך הסתמכות ביקורתית על ממצאי מחקרים.
  7. להכיר מערכות הבריאות בישראל ודרך הפעלתן בקהילה ולהעריך פעילותם של שירותי הבריאות ברמה המקומית, האזורית, הארצית או הבינלאומית.
  8. לרכוש מיומנויות ושליטה בתכנון מחקרים בעיבוד וניתוח של נתונים, כתיבה והצגת דו"חות מדעיים, בתחום הבריאות.

3. אוכלוסיית היעד בשני מסלולי התוכנית

- התוכנית מיועדת לרופאים ועובדים בכירים במקצועות הבריאות הפרה-רפואיים, המעוניינים להתמחות בנושאים שונים בבריאות הציבור, ברמה של תואר שני. עבור אלה שאינם מעוניינים להתמחות בנושאים מתודולוגיים, התוכנית תציע העמקת ההשכלה בבריאות הציבור תוך התמחות בנושאים ספציפיים לפי בחירה ועניין מקצועי, ותקנה כלים למחקר קהילתי וקליני יישומי.
- קהל היעד לתוכנית מורכב ממספר אוכלוסיות בעלי תואר ראשון לפחות, כמפורט להלן:
1. עובדים בתחומים שונים של מערכת הבריאות:
    - א. רופאים, רופאים וטרינרים, רופאי שיניים.
    - ב. אחיות, פיזיותרפיסטים, רוקחים, בוגרי מדעי החיים או מדעי הרפואה המעבדתית, בוגרי רפואת חירום, בעלי תואר ראשון בתזונה, בריאות והנדסת הסביבה, ובעלי מקצועות בריאות ומדעי החיים מתחומים נוספים.
    - ג. אנשי מנהל רפואי ועובדים סוציאליים.
  2. בעלי תואר ראשון לפחות, בכל שטח אקדמי אחר, המעוניינים להעמיק את הידע בבריאות הציבור.

4. מבט על

תוכנית זו מציעה תואר מוסמך בבריאות הציבור בשני מסלולים: *במסלול מחקרי (עם תיזה) ובמסלול קליני (עם פרזיקט)*. בכל אחד משני המסלולים מתוכננים הלימודים ל-4 סמסטרים, במשך שנתיים, ליום אחד בשבוע.

התוכנית תאפשר השתלמות במספר נושאים בבריאות הציבור והם:

בריאות האם והילד; קידום בריאות ורפואה מונעת; מניעה ובקרה של מחלות זיהומיות; בריאות העובד והסביבה; אפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות.

לטובת התלמידים המעוניינים ברכישת ידע בסיסי *במנהל רפואי*, במסגרת לימודיהם לתואר שני בבריאות הציבור, נפתחה מגמה מיוחדת, בשיתוף פעולה עם המחלקה לניהול מערכות בריאות. התלמידים יוכלו לבחור במגמה זו במסגרת לימודיהם במסלול הקליני או המחקרי.

החל משנה"ל תשס"ו נפתח *המסלול המשולב MD-MPH* המאפשר לתלמידי רפואה, לאחר סיום סמסטר א' של שנה ד', ללמוד במקביל ללימודי הרפואה גם את הלימודים לתואר מוסמך בבריאות הציבור. בסיום הלימודים יוענק להם תואר MPH בנוסף לתואר MD.

המסלול המחקרי: מסלול זה מאפשר לימודים לתואר שני בבריאות הציבור עם עבודת גמר (תיזה). המסלול יקנה את הכלים המתודולוגיים הדרושים למחקר תוך הדגשת והעמקת הידע באפידמיולוגיה ובבריאות הציבור. המסלול כולל קורסי חובה ובחירה בהיקף של 30 נקודות זכות. התלמיד יבחר נושא לתיזה בעזרת מנחה מחברי הסגל הבכירים במחלקה, או בשותפות עם חוקרים אחרים מחוץ למחלקה. לתלמידים תינתן אפשרות לתכנן עבודת גמר גם על קובץ נתונים קיים. התלמיד יציג את התוכנית לתיזה ואת סיכום הממצאים במסגרת סמינר מחקר. סיכום הממצאים יוגש במתכונת של דו"ח מדעי (תיזה). התיזה מקנה לתלמיד 15 נק"ז. על התלמיד להיבחן בע"פ בפני ועדת מומחים בהשתתפות המנחה, לפי התקנון של תלמידי מחקר. התלמיד נדרש לצבור 45 נקודות זכות במהלך לימודיו במסלול המחקרי. על התלמיד לסיים את עבודת הגמר עד תום השנה השנייה ללימודיו.

המסלול הקליני: הוא בעל עניין לעובדים בבריאות הציבור על מגוון מקצועותיהם, כגון: רופאים ובעלי מקצועות פרה-רפואיים העוסקים ברפואה ראשונית ורפואת המשפחה וכמו כן למנהלי מרפאות קהילתיות; לאחיות האחיות על מרפאות קהילתיות או עוסקות בבריאות הציבור. מסלול הלימודים יקנה להם ידע וכלים לשיפור השירות שהם נותנים לקהילה וגם כהכנה למילוי תפקידים מנהליים. במסלול הקליני יושם דגש על לקיחת הקורסים הכלולים בתוכנית החובה בשני הסמסטרים הראשונים. קורסי הבחירה יהיו פתוחים לפני התלמיד בהתאם לדרישות הקדם, החל מהסמסטר השני ללימודיו. בסמסטרים השלישי והרביעי ייקלטו התלמידים במסלולי ההתמחות בבריאות הציבור, לפי בחירתם ויסיימו לימודיהם לאחר הגשת דו"ח מדעי על הפרויקט המחקרי שיבצעו במסגרת הסדנא לאפידמיולוגיה יישומית. במסגרת הסמינר לאפידמיולוגיה יישומית יציגו התלמידים את ההצעות לתוכנית הפרויקט המחקרי ותוצאותיו. על התלמיד לסיים את הפרויקט המחקרי במהלך השנה השנייה ללימודיו. שלב זה יקנה לתלמיד 8 נק"ז. התלמיד נדרש לצבור בסה"כ 46 נקודות זכות במהלך לימודיו במסלול זה. תחום התמחות יפתח אם ירשמו לתוכנית לפחות 10 סטודנטים (או פעם ב-3 שנים לפחות, עבור 7 סטודנטים).

5. תנאי הקבלה לתוכנית במסלול מחקרי או קליני

א. תנאי הקבלה

לתוכנית יתקבלו תלמידים בעלי תואר MD, DMD ו-DVM, בוגרי תואר ראשון בסיעוד, פיזיותרפיה, רפואה דחופה, רפואה מעבדתית, תזונה, מדעי חיים או בעלי רקע אקדמי אחר אשר סיימו לימודיהם לתואר ראשון עם ציון ממוצע של 80 לפחות. תלמידים ללא רקע קודם במדעי הבריאות יתקבלו לתוכנית בתנאי שיעברו בהצלחה (ציון 80 לפחות) קורס "מבוא במדעי הרפואה" (48011101) או בתנאים אחרים אשר ייקבעו ע"י ועדת הקבלה. במקרה זה יתקבל התלמיד במעמד "שלא מן המניין". הוא יוכל ללמוד את קורסי ההשלמה תוך כדי השתתפותו בשאר הקורסים המוצעים לתלמידי השנה הראשונה. הוא יתקבל כתלמיד מן המניין רק לאחר שיעמוד בתנאים שנקבעו לו עם ההרשמה.

ב. תנאי קבלה למעוניינים במגמה במנהל רפואי

סטודנט שסיים את לימודיו לתואר ראשון במחלקה לניהול מערכות בריאות באוניברסיטת בן-גוריון או בתוכנית מקבילה לתואר ראשון (למשל, מכללת יהודה ושומרון, מכללת עמק יזרעאל וכד'), לא יוכל לבקש להתקבל למגמה במנהל רפואי במסגרת לימודי מוסמך בבריאות הציבור. למגמה במנהל רפואי יתקבלו תלמידים בתנאי שיעמדו בראיון קבלה של ועדת קבלה של המגמה, בראשות רכזי המגמה, לקראת השנה השנייה ללימודיהם לתואר MPH. ועדת הקבלה תעריך את הישגי הלימודים בתואר ראשון וכן מידת התאמת התלמיד ללימודים הנדרשים במגמה. החלטות ועדת הקבלה תקבענה קבלה או דחייה של מועמד. תלמידי המגמה יידרשו לבצע עבודת גמר או פרויקט מחקר במסלול הקליני, הכוללים פרק מתחום ניהול מערכות בריאות. נושא העבודה מחייב אישור של מרכז המגמה. לכל סטודנט המבצע עבודת גמר יוצמד מנחה נוסף מטעם המחלקה לניהול מערכות בריאות אשר ישתתף בהערכת ההצעה והדו"ח המסכם של עבודת הגמר וגם ישתתף בבחינת הגמר.

ג. תנאי קבלה לסטודנטים במצבים חריגים

סטודנטים עם ציון ממוצע בתואר ראשון של 78 עד 80 יוכלו להתקבל על תנאי, על סמך המלצות ועדת הקבלה, לאחר מעבר מוצלח של ראיון ובחינה (בע"פ), יוגדרו במעמד "משתלם" ויחויבו לעבור שלושה קורסי חובה לפחות מהמפורטים להלן, בציון ממוצע 80 לפחות:

1. אפידמיולוגיה I (47028187)

2. ביוסטטיסטיקה I (48321006)

3. מבוא לבריאות הציבור (48321004)

4. מבוא ל-SPSS (47028000)

מועמדים שציונם בראיון הקבלה יהיה מצוין, ההחלטה לגבי מעמדם (מן המניין/משתלם) תתבצע ע"י ועדת הקבלה.

ד. תנאי הקבלה למועמדים אחרים

סטודנט שבא מרקע שונה ממדעי הבריאות או החיים, יחויב בקורס הסבה / השלמה, יוגדר במעמד "משלים" ויתקבל כתלמידים מן המניין, בתנאי שיעבור את הקורס "מבוא למדעי הרפואה" (48011101) בציון 80 לפחות. תלמידים העובדים בשירותי הבריאות יוכלו לקבל פטור מקורס זה על פי החלטת ועדת הקבלה של התוכנית למוסמך בבריאות הציבור.

בתום השלמת קורס זה, בציון 80 לפחות, יהיו סטודנטים אלה רשאים לקבל סטאוס "סטודנט מן המניין". סטודנט עם ממוצע פחות מ-80 בתואר ראשון ורקע אקדמי אחר (לא ממדעי הבריאות והחיים) יחויב ב-4 קורסים המפורטים לעיל לפי התנאים לעיל (ראה סעיף ג' וד' להלן). החלטה סופית לגבי קבלת סטודנט שלא מן המניין תתקבל על ידי יו"ר ועדת ההוראה ומנהל התוכנית.

ה. תהליך הקבלה

- א. המועמדים יירשמו במדור רישום של אוניברסיטת בן-גוריון, כמקובל, ויתבקשו לציין אם בכוונתם ללמוד בתוכנית עם תיזה או בתוכנית עם התמחות קלינית. כמו כן, יתבקשו המועמדים לציין סדר ההעדפות לגבי נושא ההתמחות הקלינית. ניתן להירשם לתוכנית MPH מבלי לציין בחירת מסלול, בשלב ההרשמה. על התלמיד לבחור מסלול ומגמה לקראת השנה השנייה ללימודים. המעבר למסלול המחקרי יאושר בתום שנת הלימודים הראשונה ועל פי תנאים המפורטים בהמשך, פרט לסטודנטים לרפואה וסטודנטים מצטיינים שיתקבלו למסלול המחקרי החל משנת הלימודים הראשונה.
- ב. המועמדים שלא עומדים בדרישות הקדם הנ"ל יוזמנו לראיון קבלה בפני צוות של 2 מרצים מהפקולטה למדה"ב. לקראת הראיון יישלח לכל מועמד מאמר מקצועי באנגלית. החלטת הקבלה או הדחייה תתבסס על ציוני המועמד/ת בלימודיו הקודמים (40%) וציון הראיון (60%).
- ג. מועמדים עשויים להידרש להשלמות בתחומים בהם לא עסקו במסגרת לימודי התואר הראשון או במסגרת עבודתם, כגון סטטיסטיקה ומחשבים.
- ד. פניות חריגות של תלמידים ידונו בוועדת ההוראה של התוכנית בכל סמסטר.

ו. תכנון תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים לשני המסלולים מתוכננת לשנתיים ליום בשבוע (בימי ה', משעה 8:30 עד שעה 20:00). ניתן לפרוש את הלימודים גם לשלוש שנים. ניתן לפרוש את תוכנית הלימודים על פני תקופת לימודים ארוכה יותר, עד חמש שנים לכל היותר, באישור ועדת ההוראה של התוכנית. על התלמיד לקבל יעוץ מחלקתי לקראת קביעת תוכנית הלימודים.

ז. יצירת קשר

מזכירות התוכנית למוסמך בבריאות הציבור ממוקמת בבניין של הפקולטה למדעי הבריאות, בקומה 5, חדר 521, טלפון: 6477353 - 08, פקס: 6477005 - 08. ניתן לקבל מידע על מורי התוכנית הפנויים לקלוט תלמידים ותחומי התמחותם באמצעות המזכירות. פניה ישירה למנהל תוכנית ה-MPH או למורים, תיעשה על ידי תיאום מוקדם דרך המזכירות.

6. פרטים על הנהלים של התוכניתא. קביעת מסלול לימודים

ככלל, מסלול לימודים (קליני או מחקרי) נקבע בתום שנת הלימודים הראשונה. תלמידים המעוניינים במעבר למסלול מחקרי צריכים להגיש בקשה לועדת הוראה בתום שנת הלימודים הראשונה. הבקשה תידון בתום שני הסמסטרים הראשונים בהתאם להישגים בלימודים, באישור ועדת ההוראה של התוכנית. תלמידים שהצטיינו במיוחד בלימודי התואר הראשון, כאלה שהוכיחו יכולת מחקרית בתחומים אחרים שבהם עסקו או סטודנטים לרפואה שיתקבלו למסלול המשולב MPH-MD יוכלו להתקבל למסלול מחקרי כבר בשנה הראשונה ללימודיהם. לקבלה למסלול מחקרי, יושם הדגש על פרופיל של הצטיינות בקורסים בתחום החשיבה הכמותית, וקורסים המקנים כלים לשיטות מחקר באפידמיולוגיה. בקורסים אפידמיולוגיה I ו-II, ביוסטטיסטיקה I ו-II, ומבוא ל-SPSS יש צורך בממוצע של 85 ומעלה. סטודנטים הנמצאים בטווח שבין 80 ל-85 יוכלו להגיש בקשה לאישור חריג של ועדת ההוראה המחלקתית. המעבר למסלול המחקרי יאושר ע"י ועדת ההוראה של התוכנית על בסיס תחרותי. כל הבקשות למעבר יועלו לדיון ועל בסיס ציוני הסטודנט ויכולת חברי הסגל יאושר המעבר למסלול המחקרי. הועדה תקבע את השינויים בתוכנית הלימודים לפי הרקע האקדמי והמקצועי של התלמיד. אם סטודנט במסלול המחקרי לא עומד בדרישות המסלול, יערך דיון בוועדת חריגים לגבי המשך לימודיו במסלול. גם מעבר ממסלול מחקרי למסלול קליני מותנה באישור הועדה ובהשלמת הקורסים הנדרשים במסלול הקליני.

ב. ציון מעבר בקורסים וכשל אקדמי

ציון עובר בקורס הוא 65 וציון מעבר בסוף השנה גם הוא 65. תלמיד שנכשל בקורס חובה או השלמה חייב לחזור עליו. נכשל התלמיד שנית בקורס כנ"ל, יופסקו לימודיו בתוכנית. תלמיד שנכשל בקורס בחירה רשאי לחזור עליו או ללמוד קורס בחירה חילופי מרשימת קורסי הבחירה המוצעים. כלל זה נכון גם אם הסטודנט ירצה לשפר את ממוצע הציונים של קורסי הבחירה שבחר. אי הופעה בבחינה ללא נימוק קביל תחשב ככישלון. תינתן אפשרות לגשת לבחינה במועד מיוחד רק במקרים כמפורט בנוהל בחינות אוניברסיטאי. הכישלון לא ישוקלל עם סיום התואר אלא רק בממוצעים השונים במהלך הלימודים. ועדת ההוראה תדון בהמשך לימודיו של הסטודנט הנכשל. תלמיד שצבר שלושה כישלונות בתכנית, יופסקו לימודיו, במניין הכישלונות ימנו גם אותם קורסים בהם לא נבחן התלמיד (ציון 700), וכן קורסים שחזר עליהם וציונם תוקן.

ג. קבלת פטור מקורסים או הכרה בקורסים

לא יינתנו "פטורים" ו"הכרות" מקורסי בחירה.

"פטור" הוא שחרור מלימודי קורס ללא זיכוי בנקודות הזכות. תלמיד שיקבל פטור מקורס חובה, יצטרך לקחת במקומו קורס אלטרנטיבי, בהמלצת היועץ, בהיקף הנק"ז כפי שמוגדר בתוכנית ה-MPH.

"הכרה" הוא שחרור מלימודי קורס כולל זיכוי בנקודות הזכות עם או בלי הכרה בציון. יוכר קורס שנלמד במסגרת אקדמית ברמה של תואר שני ולא יאוחר מ-5 שנים ממועד הבקשה, ובתנאי שהקורס לא שימש לקבלת תואר אחר.

תנאים מקדימים לדיון במתן "פטור" או "הכרה":

א. הקורס הנדון חייב להתאים בתוכנו וברמתו למסגרת הלימודים הנוכחית עם ציון לא נמוך מ-80

ובאישור מורה הקורס בתוכנית MPH.

ב. אם הקורס נלמד באוני' בן גוריון, יוכר הקורס עם נקודות הזכות והציון. אם הקורס נלמד באוניברסיטה אחרת, יוכרו רק נקודות זכות.

הליכים: לקבלת "פטור" או "הכרה" יפנה הסטודנט למזכירות התוכנית ויגיש עם טופס הבקשה, סילבוס של הקורס וגיליון ציונים מוסמך. תשובה תועבר לסטודנט לאחר שבקשתו תיבדק על ידי מורה הקורס וועדת הוראה של התוכנית.

סטודנט ללימודי מוסמך בבריאות הציבור שסיים את לימודיו לתואר ראשון במחלקה לניהול מערכות בריאות באוניברסיטת בן-גוריון או בתוכנית מקבילה לתואר ראשון (למשל, מכללת יהודה ושומרון, מכללת עמק יזרעאל), לא יוכל ללמוד את שני הקורסים הבאים "מבוא לכלכלת בריאות" (48321003) ו"מערכות הבריאות בישראל" (48321008) במסגרת לימודי החובה בתוכנית לימודי המסטר בבריאות הציבור ובמקום קורסים אלו יהיה עליו ללמוד קורסים מתחום ניהול מערכות בריאות, תואר שני, על פי המלצה פרטנית של המחלקה לניהול מערכות בריאות. כללים אלה יחולו גם על סטודנטים שלמדו או בעלי תואר שני בניהול מערכות בריאות. בוגרי ניהול מערכות בריאות בתואר ראשון ושני אינם רשאים ללמוד קורסי בחירה של המחלקה לניהול מערכות בריאות.

ד. הכרה בקורסים מאוניברסיטאות אחרות במסגרת הסכם בין-אוניברסיטאי

במסגרת הסכם בין-אוניברסיטאי רשאי הסטודנט לקחת קורסי בחירה באוניברסיטה אחרת בהיקף של עד 4 נק"ז בסמסטר. לקיחת קורסים אלה מותנית באישור של יועץ / מרכז מסלול לימודים. על הסטודנט לפנות לראש מדור מנהל תלמידים, לצורך מילוי טופס לימודים בין-מוסדיים. בנוסף, על הסטודנט לפנות לוועדת הוראה של התוכנית לצורך קבלת אישור לקחת קורסי בחירה במקום אלה המוצעים על ידי תוכנית ה-MPH. במידה ומתקבל אישור, קורסים אלה ייחשבו כקרדיט לתואר.

ה. תוכנית חילופי סטודנטים

תכנית החילופים נחתמה בין המוסדות האקדמיים. אם התכנית בה לומד הסטודנט מוכנה לאשר קורס מוגדר שהסילבוס שלו מקובל על התוכנית שיהווה קורס חליפי לקורס אותו הסטודנט נדרש ללמוד לתואר או קורס בחירה, ניתן יהיה לאשר השתתפות בקורס כזה. הציון שירשם בגיליון הציונים יהיה עובר או נכשל, בתנאי שהציון שיתקבל בקורס יהיה ציון שיהיה מקובל על מרכז תכנית ההוראה של הסטודנט.

ו. מעבר למסלול המחקרי לסטודנטים שסיימו את לימודיהם במסלול הקליני

על סטודנט שסיים את לימודיו במסלול הקליני בציון ממוצע 85 לפחות ואשר מעוניין לקבל תואר במסלול המחקרי להירשם להשלמה לתיזה ולהשלים את הקורסים: ביוסטטיסטיקה II (47021182), אפידמיולוגיה III (47028161), סמינר מחקר (47020012) וקריאה מונחית (48321002). כמו כן יהיה על

הסטודנט לעמוד בכל החובות הקשורות להגשת תיזה כמפורט בפיסקה הבאה. נושא התיזה לא יוכל להיות אותו הנושא שהוגש כפרויקט מחקר במסגרת הקורס סדנא לאפידמיולוגיה יישומית, במסלול הקליני. כמו כן באחריות הסטודנט למצוא מנחה ונושא לתיזה לפני תחילת הלימודים.

7. תוכנית לימודי מוסמך בבריאות הציבור

7.א. תיאור תוכנית הלימודים במסלול המחקרי

המסלול המחקרי מתוכנן לשנתיים, כלומר ל-4 סמסטרים (ראה טבלה א' ו-1 בעמוד הבא). בסמסטר הראשון והשני ילמדו התלמידים קורסי חובה ויבחרו נושא לתיזה בעזרת מנחה מחברי הסגל הבכירים במחלקה, או בשותפות עם חוקרים אחרים מחוץ למחלקה. על התלמיד להגיש את הצעת המחקר לתיזה לאישור ועדת ההוראה, לא יאוחר מתחילת הסמסטר השלישי ללימודיו. בסמסטר השלישי ישלימו את מתכונת קורסי החובה והבחירה ויעבדו עם המנחה על תוכנית המחקר לתיזה. התוכנית תוצג במסגרת סמינר המחקר ("סמינר מקדים"). החל מהסמסטר השלישי יקדישו התלמידים זמנם לקידום נושא המחקר. בסמסטר הרביעי ישלימו התלמידים את עבודת המחקר ויכתבו את התיזה בהנחיית המנחה. על התלמיד להיות מעורב בכל השלבים של פרויקט המחקר. סיכום הממצאים יוגש במתכונת של דו"ח מדעי (תיזה) להערכה לפי התקנון. התלמיד יציג סיכום הממצאים במסגרת סמינר המחקר של תלמידי המחקר ("סמינר מסכם"). על התלמיד להיבחן בע"פ בפני ועדת שופטים, בהשתתפות המנחה, לפי התקנון של תלמידי מחקר. בטבלאות א' ו-1 להלן, מפורטים הדרישות מהתלמיד לצבירת 45 נקודות הזכות, במהלך לימודיו במסלול המחקרי. הלימודים לתואר שני במסלול מחקרי מוגבלים לשנתיים.

מבנה לתוכנית הלימודים במסלול המחקרי

טבלה א'

תוכנית לימודים		הצעה לחלוקת מטלות לימודים	צבירת נקודות זכות	סמסטר	שנ"ל
10	קורסי חובה	1. קורסי חובה		א'	I
9	קורסי חובה	1. קורסי חובה 2. בחירת נושא לתיזה 3. הגשת תוכנית לתיזה		ב'	
5	קורסי חובה	1. קורסי חובה		א'	II
2	קורסי בחירה	2. קורסי בחירה			
7.5	תיזה	3. עבודת מחקר לתיזה			
4	קורסי חובה	1. קורסי חובה		ב'	
7.5	תיזה	2. הגשת התיזה והצגתה			
45	סה"כ				

טבלה א.1. תוכנית לימודים לתואר מוסמך בבריאות הציבור (MPH) במסלול מחקרי ודרישות לסיום התואר (החל ממתחור תשע"ט)

סוג הקורס	מס' קורסים	שמות קורסים (נק"ז)	מס' קורס	נק"ז לשקלול
קורסי חובה	9	ביוסטטיסטיקה I (3) מבוא ל-SPSS (2) אפידמיולוגיה I (3) אפידמיולוגיה II (3) ביוסטטיסטיקה II (3) סמינר מחקר (1) מבוא לבריאות הציבור (2) מבוא לסוציולוגיה של הבריאות (2) מבוא לכתיבה אפקטיבית של מאמרים מדעיים – סדנא מרוכזת (0)	48321006 47028000 47028187 47028111 47021182 47020012 48321004 48321001 47020025	19
קורסי חובה לבחירה בתוך אשכול	3	*קורס 1 מתוך אשכול 1: 1. אפידמיולוגיה III (3) 2. ביוסטטיסטיקה III (3) *קורס 1 מתוך אשכול 2: 1. מבוא לבריאות הסביבה (3) 2. מבוא לקידום בריאות (3) *קורס 1 מתוך אשכול 3: 1. מערכות בריאות בישראל (3) 2. מבוא לכלכלת בריאות (3)	47028161 47028003 47028055 48326005 48321008 48321003	9
קורסי בחירה	1	מרשימת קורסי בחירה (2)	-	2
תיזה	-	תיזה א' (7.5)	48329989	15
	-	תיזה ב' (7.5)	48329990	
חובה אוניברסיטאית	1	לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית (0)	90055001	0
סה"כ	14	45	-	45

[§] לבוגרי ניהול מערכות בריאות שלמדו קורסים אלה יוצעו קורסים חלופיים. יש לקחת קורס חלופי אחד באשכול.

1. סמינר מחקר

ההשתתפות בסמינר המחקר במשך שנה שנייה ללימודים (שני סמסטרים) היא חובה. הסמינר ניתן במשך שעה אחת מידי שבוע. בנוסף להצגות התלמידים של התוכניות וסיכום ממצאי המחקרים שלהם במסגרת הסמינר, במרווח של סמסטר אחד לפחות מסמינר המסכם, חובה על כל תלמיד לרכז הדיון על הצגות של 2 תלמידי מחקר נוספים. במסגרת סמינר זה יינתנו גם הרצאות של אנשי סגל בכירים של הפקולטה למדה"ב וחוקרים אורחים.

2. שקלול הציון הסופי לתואר

- הרכב הציון הסופי בתואר מוסמך בבריאות הציבור לתמידי המסלול המחקרי יהיה כדלהלן:
1. משקל התיזה - 40%
  2. משקל מבחן הגנה על התיזה - 20%
  3. משקל ציוני הקורסים - 40%
- ממוצע מינימאלי לסגירת התואר במסלול מחקרי הוא 70.

3. הרשמה לתואר שלישי (Ph.D.)

תלמידים המסיימים בהצלחה תואר שני עם ציון ממוצע משוקלל של 85 או יותר יכולים להירשם תואר שלישי. פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות ביה"ס ללימודים מתקדמים ע"ש קרייטמן.

4. הרשמה למסלול משולב (MPH-Ph.D.)

תלמיד המסלול המחקרי יכול להירשם לתואר שלישי לפני סיום חובותיו לתואר בתנאים המפורטים להלן:

- א. סיום כל הקורסים הנדרשים לתואר בציון ממוצע 90 ומעלה.
  - ב. קיבל אישור לביצוע עבודת הגמר והגיע לשלב של סיום Pilot או לפחות פרק ראשון בעבודה.
- הליכים: על הסטודנט להגיש לוועדת תלמידי המחקר של הפקולטה למדעי הבריאות את האישורים הבאים עד לאמצע הסמסטר הרביעי ללימודיו:
- א. אישור בכתב של המנחה / המנחים להנחתו בהמשך לימודיו לתואר שלישי
  - ב. אישור יו"ר ועדת הוראה של תוכנית MPH.
  - ג. נושא ותיאור קצר של התוכנית להרחבת עבודת הגמר להיקף הנדרש לתואר שלישי.
  - ד. פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר של הפקולטה למדעי הבריאות ובמזכירות ביה"ס ללימודים מתקדמים ע"ש קרייטמן.
  - ג. בחינת המועמדות לתואר שלישי תעניק את הציון והתואר מוסמך בבריאות הציבור (MPH).

5. תוכנית לימודים משולבת MD-MPH במסלול המחקרי

א. רקע

סטודנטים רבים לרפואה משלבים במהלך שנות לימודי הרפואה תחומים נוספים בהם הם מעוניינים להרחיב את ידיעותיהם, חלקם בפקולטה למדעי הבריאות (MD-PhD, MD-M.MeD.Sc, MD-MHA). בעולם הרפואה הקלינית, מתעצמת ההכרה ברפואה המונעת כנדבך מרכזי בעשייה היומיומית. כמו כן לשם שיפור העשייה הקלינית, נדרש הרופא השואף להתעדכן באופן תדיר במחקרים ולדעת להעריכם כראוי. על מנת לקדם את הידע הרפואי, נדרש הרופא לעסוק במחקר במסגרת עבודתו הקלינית. תוכנית משולבת של MD-MPH תאפשר לסטודנטים לרפואה להעמיק את יכולתם העתידית במחקר קליני ובאפידמיולוגיה. התלמידים ירכשו כלים של ראייה רחבה ורב-תחומית, אשר יסייעו לבוגרי התוכנית במסגרת התמחותם הקלינית. סטודנטים אלה יוכלו לבחור בעתיד בהתמחות בבריאות הציבור, ותואר MPH נדרש לצורך התמחות בתחום זה. יש לציין כי תואר MPH מוכר גם לצורך התמחות על, במנהל רפואי, על ידי המועצה המדעית של ההסתדרות הרפואית בישראל.

ב. יעד ומטרות התוכנית

תוכנית הלימודים מיועדת לתלמידי בית הספר לרפואה המעוניינים לרכוש מיומנות בתחום המחקר הקליני והיישומי, וללמוד על הגישה הקהילתית להתמודדות עם בעיות בריאות. התוכנית מציעה מקצועות מתחום האפידמיולוגיה, ביו-סטטיסטיקה ונושאים נוספים שהעוסקים בתחום של בריאות הציבור נדרשים להם (בתחומים החברתיים, הכלכליים והמשפטיים). התוכנית מציעה רכישת תואר נוסף, המוכר לצורך התמחות בבריאות הציבור ובמנהל רפואי.

פירוט המטרות:

1. לרכוש כלים לתכנון, ביצוע, הסקת מסקנות ויישום של מחקר רפואי קליני וקהילתי.
2. לרכוש כלים בקבלת החלטות ברמות השונות (החל מהחולה הבודד במחלקה או במרפאה ועד להגדרת מדיניות טיפול ורפואה מונעת ברמת הקהילה).
3. להבין את הגישה של רפואה נסמכת על עובדות (Evidence Based Medicine) ויישומה בתחומי הרפואה הקלינית ובריאות הציבור.
4. להכיר ולהבין את הכוחות הפועלים בתחום מערכות הבריאות בארץ ובעולם, בתחומי הסביבה, החברה, הכלכלה והמשפט.
5. להקנות גישה ביקורתית לפרסומים מדעיים בתחומי הרפואה השונים.

ג. תנאי קבלה לתוכנית

לתוכנית יוכלו להתקבל סטודנטים לרפואה אשר סיימו לפחות את הסמסטר הראשון של שנה ד' באוניברסיטת בן גוריון בנגב (במקרים חריגים יינתן אישור להצטרפות לתוכנית לאחר שנה ג'). סטודנטים יוכלו להגיש בקשה להתקבל לתוכנית ה-MPH כאשר ממוצע ציוניהם בתואר הראשון במדעי הבריאות נמצא בחציון העליון של מחזורם או אם הממוצע הוא 85 ומעלה. סטודנטים שאינם עומדים באחד התנאים יוכלו להתקבל לתוכנית על תנאי באישור ביה"ס לרפואה. הקבלה מותנית באישור של הנהלת בית הספר לרפואה וועדת הקבלה של תוכנית ה-MPH.

ד. תוכנית הלימודים

סטודנטים במסלול זה יתקבלו למסלול המחקרי בבריאות הציבור בשנתם הראשונה. מסלול זה דורש עבודת מחקר - תיזה, אשר תוכר ע"י בית הספר לרפואה כעבודת מחקר במסגרת ההתנסות המחקרית בה חייב כל סטודנט לרפואה.

ה. חובות ופטורים

הלימוד במסלול המשולב אינו פוטר את הסטודנט מחובותיו במסגרת לימודי הרפואה כולל חובת נוכחות בסבבים קליניים וקורסים שבהם חובת נוכחות. כל החובות החלות על כלל הסטודנטים במסלול המחקרי חלות גם על סטודנטים במסלול MD-MPH. חלק מהקורסים יהיו דרישות קדם לתוכנית הלימודים על סמך קורסים שנלמדו בבית הספר לרפואה באוניברסיטת בן גוריון, כפי שמפורט בטבלה 1א. התיזה במסלול המחקרי תחשב כעבודת התנסות מחקרית.

תלמידי המסלול המשולב MD-MPH יוכלו להמיר שבועיים מתקופת ה-Elective בהשתתפות בקורסים מתקדמים שיאושרו ע"י הנהלת ה-MPH. רשימה חלקית של קורסים כוללת את מבוא לבריאות הציבור (48321004), מבוא לבריאות הסביבה (47028055), אספקטים של בריאות הציבור של מחלות זיהומיות וקורסים נוספים עליהם יוחלט ע"י הנהלת התוכנית מוסמך בבריאות הציבור. סטודנט הלומד ל-MPH במקביל לרפואה יצטרך לקבל אישור בכתב ממנהל תוכנית ה-MPH או מי שיוסמך לכך לגבי זכאותו להקלה זו.

כמו כן, 4 השבועות המיועדים לכתיבת עבודת הגמר בשנה ו' ישמשו את הסטודנטים לכתיבת התיזה.

ו. עבודת התיזה במסלול המשולב MD-MPH

המסלול המחקרי מחייב הגשת תיזה בנוסף ללימודים בקורסים המתוארים בטבלה להלן. הקורסים המוצעים מקנים כלים מתודולוגיים הנדרשים לביצוע מחקר בתחום האפידמיולוגיה ובריאות הציבור. התיזה לתואר MPH תוכר גם כעבודת התנסות מחקרית לתואר MD. סטודנט במסלול זה יגיש את התיזה ע"פ ההנחיות הכלליות לכל הסטודנטים במסלול המחקרי המפורטים בסעיף 7א, עמ' 11.

**טבלה א.2. תוכנית לימודים לתואר MD-MPH במסלול מחקרי ודרישות לסיום התואר
(החל ממחזור תשע"ט)**

מספר נק"ז לשקלול	מועד ביצוע	שמות הקורסים (נק"ז)	מס' הקורס	סוג הקורס
11 (+ 11 מהכרה)	הכרה	ביוסטטיסטיקה I (3)	48321006	קורסי חובה (6)
	הכרה	אפידמיולוגיה I (3)	47028187	
	הכרה	ביוסטטיסטיקה II (3)	47021182	
	הכרה	מבוא ל-SPSS (2)	47028000	
	סמסטר ב'	אפידמיולוגיה II (3)	47028111	
	סמסטר א'+ב'	סמינר מחקר (1)	47020012	
	סמסטר א'	מבוא לבריאות הציבור (2)	48321004	
	סמסטר ב'	מבוא לסוציולוגיה של הבריאות (2)	48321001	
	סמסטר ב'	מבוא לכלכלת בריאות (5)	48321003	
	סמסטר א'	מבוא לכתיבה אפקטיבית של מאמרים מדעיים – סדנא מרוכזת (0)	47020025	
	6	סמסטר א'	*קורס 1 מתוך אשכול 1: 1. אפידמיולוגיה III (3)	
סמסטר א'		2. ביוסטטיסטיקה III (3)	47028003	
סמסטר ב'		*קורס 1 מתוך אשכול 2: 1. מבוא לבריאות הסביבה (3)	47028055	
סמסטר ב'		2. מבוא לקידום בריאות (3)	48326005	
8		מרשימת קורסי בחירה (8)		קורסי בחירה (4)
15	סמסטר א'	תיזה א' (7.5)	48329989	תיזה
	סמסטר ב'	תיזה ב' (7.5)	48329990	
0	סמסטר א'	לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית (0)	90055001	חובה אוניברסיטאית (1)
40				סה"כ (13)

* ניתן לקבל הכרה בקורסים אלה במסלול משולב MD-MPH על סמך קורסים שנלמדו במסגרת לימודים לתואר MD.

ז. מסלול MD-MPH במגמת מנהל רפואי

הלימודים במגמת מנהל רפואי מיועדים לסטודנטים המעוניינים לרכוש מיומנויות בתחום ניהול מערכות הבריאות. תוכנית הלימודים מציעה מקצועות מתחום הניהול הציבורי והעסקי עם דגש על קורסים מתחום הניהול הרפואי. מגמת המנהל הרפואי במסלול MD-MPH הינה המסלול המחקרי כפי שמפורט להלן:

ח. מגמת מנהל רפואי במסלול MD-MPH מחקרי

מסלול זה מחייב הגשת תיזה בנוסף ללימודים בקורסים המתוארים בטבלה להלן. הקורסים המוצעים מקנים כלים מתודולוגיים הנדרשים לביצוע מחקר בתחום האפידמיולוגיה ובריאות הציבור. התוכנית מחייבת את התלמיד ללמוד 4 קורסי חובה (סה"כ 12 נק"ז) המוצעים ע"י התוכנית למוסמך בניהול מערכות הבריאות בנוסף לקורסי החובה הכלולים בתוכנית ה-MPH (20 נק"ז). תלמיד שבחר במסלול מחקרי יחויב בהגשת עבודת גמר (תיזה) במקום הלימודים באחת מההתמחויות הקליניות, בהיקף של 15 נק"ז. סה"כ 47 נק"ז. תלמידי המגמה יידרשו לבצע עבודת גמר או פרויקט מחקר הכוללים פרק מתחום ניהול מערכות בריאות. עבודת הגמר לתואר MPH תוכר גם כעבודת MD. קורסי הבחירה הנדרשים ע"י תוכנית MPH יזכו בפטור משבועיים של Elective בלימודי רפואה.

טבלה א.3. תוכנית לימודים לתואר MD-MPH במסלול מחקרי עם מגמה במנהל (MHA) ודרישות לסיום התואר (החל ממחזור תשע"ט)

סוג הקורס	מס' הקורס	שמות הקורסים (נק"ז)	מועד ביצוע	נק"ז לשקלול
קורסי חובה (7)	48321006	§ ביוסטטיסטיקה I (3)	הכרה	14 (+ 11 מהכרה)
	47028187	§ אפידמיולוגיה I (3)	הכרה	
	47021182	§ ביוסטטיסטיקה II (3)	הכרה	
	47028000	§ מבוא ל-SPSS (2)	הכרה	
	47028111	אפידמיולוגיה II (3)	סמסטר ב'	
	48321008	מערכות בריאות בישראל (3)	סמסטר ב'	
	48321003	מבוא לכלכלת בריאות (3)	סמסטר ב'	
	48321001	מבוא לסוציולוגיה של הבריאות (2)	סמסטר ב'	
	47020012	סמינר מחקר (1)	סמסטר א' + ב'	
	48321004	מבוא לבריאות הציבור (2)	סמסטר א'	
	47020025	מבוא לכתיבה אפקטיבית של מאמרים מדעיים-סדנא מרוכזת (0)	סמסטר א'	
	קורסי חובה לבחירה בתוך אשכול (2)	47028161	*קורס 1 מתוך אשכול 1: 1. אפידמיולוגיה III (3)	
47028003		2. ביוסטטיסטיקה III (3)	סמסטר א'	
47028055		*קורס 1 מתוך אשכול 2: 1. מבוא לבריאות הסביבה (3)	סמסטר ב'	
48326005		2. מבוא לקידום בריאות (3)	סמסטר ב'	
קורסי חובה לבחירה בתוך אשכולות MHA (4)	68620023	קורס 1 מתוך אשכול 3: 1. מערכות הבריאות בעולם (3)	2 בכל סמסטר	12
	68620022	2. מדיניות מערכות בריאות (3)		
	68620044	קורס 1 מתוך אשכול 4: 1. סוגיות במדיניות וניהול מערכות בריאות (3)		
	68620003	2. איכות וניהול סיכונים בשירותי הבריאות (3)		
	68620013	3. הערכת תוכניות ושירותים במערכת הבריאות (3)		
	68620026	4. ניהול בתי חולים (3)		
	68620039	קורס 1 מתוך אשכול 5: 1. מימון ציבורי (3)		
	68620017	2. הערכה כלכלית של טכנולוגיות במערכת הבריאות (3)		
	68620019	קורס 1 מתוך אשכול 6: 1. הנעת עובדים במערכות בריאות (3)		
	68620011	2. ניהול אסטרטגי של משאבי אנוש במערכת הבריאות (3)		
	68620035	3. ניהול קונפליקטים ומשא ומתן במערכת הבריאות (3)		
	68620011	4. אינפורמטיקה רפואית- מערכות מידע ברפואה (3)		
תיזה	48329989	תיזה א' (7.5)		15
	48329990	תיזה ב' (7.5)		
חובה אוניברסיטאית	90055001	לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית (0)	סמסטר א'	0
סה"כ (14)				47

§ ניתן לקבל הכרה בקורסים אלה במסלול משולב MD-MPH על סמך קורסים שנלמדו במסגרת לימודים לתואר MD.
 ^ לקורס זה יש דרישת קדם (מבוא לכלכלת בריאות 48321003)

ט. משך הלימודים

חובות קורסי השמיעה של לימודי ה-MPH יתבצעו במהלך שנת הלימודים הרביעית, החמישית והשישית בבית הספר לרפואה. על הסטודנטים להגיש את התיוזה ולהיבחן ע"מ שיוכלו לקבל את אישור בית הספר לרפואה להתחלת הסטאז'.

י. הפסקת לימודים

- הלימודים במסלול המשולב יופסקו אם יתקיימו אחד או יותר מהתנאים הבאים:
1. התלמיד לא עמד בדרישות לימודי ה-MPH.
  2. התלמיד לא עמד בדרישות לימודי הרפואה.

7. ב. תיאור תוכנית הלימודים במסלול הקליני

התוכנית ל-MPH במסלול קליני מתוכננת ל-4 סמסטרים במשך שנתיים ליום בשבוע. במסלול הקליני, בשני הסמסטרים הראשונים יושם דגש על לקיחת הקורסים הכלולים בתוכנית החובה. קורסי הבחירה יהיו פתוחים לפני התלמיד בהתאם לדרישות הקדם, החל מהסמסטר השני ללימודיו. בסמסטרים השלישי והרביעי ייקלטו התלמידים במסלולי ההתמחות בבריאות הציבור לפי בחירתם ויסיימו לימודיהם לאחר הגשת דו"ח מדעי על פרוייקט מחקר שיבצעו במהלך לימודיהם בסדנא לאפידמיולוגיה יישומית. הלימודים לתואר שני במסלול קליני מתוכננים לשנתיים ניתן לפרוש את תוכנית הלימודים על פני תקופת לימודים ארוכה יותר, עד חמש שנים לכל היותר, באישור ועדת ההוראה של התוכנית.

טבלה ב' מבנה לתוכנית הלימודים במסלול הקליני

תוכנית לימודים		הצעה לחלוקת מטלות לימודים	צבירת נקודות זכות	סמסטר	שנ"ל
10	קורסי חובה	1. קורסי חובה		א'	I
9	קורסי חובה	1. קורסי חובה		ב'	
2	קורסי בחירה	2. קורסי בחירה			
8	התמחות קלינית	1. קורסי התמחות		א'	II
2	קורסי בחירה	2. קורסי בחירה			
5	קורסי חובה	1. קורסי חובה		ב'	
2	קורסי בחירה	2. קורסי בחירה			
8	סדנא וסמינר	3. פרוייקט מחקרי			
	באפידמיולוגיה יישומית (התנסות מחקרית)	4. הגשת הפרוייקט			
46	סה"כ				

טבלה ב.1. תוכנית לימודים לתואר מוסמך בבריאות הציבור (MPH) במסלול קליני ודרישות לסיום התואר – (החל ממחזור תשע"ט)

סוג הקורס	מס' קורסים	שמות קורסים (נק"ז)	מס' קורס	נק"ז לשקלול
קורסי חובה	7	אפידמיולוגיה I (3) ביוסטטיסטיקה I (3) אפידמיולוגיה II (3) ביוסטטיסטיקה II (3) מבוא ל-SPSS (2) מבוא לסוציולוגיה של הבריאות (2) מבוא לבריאות הציבור (2)		18
קורסי חובה לבחירה בתוך אשכול	2	*קורס 1 מתוך אשכול 1: 1. מבוא לבריאות הסביבה (3) 2. מבוא לקידום בריאות (3) *קורס 2 מתוך אשכול 2: 1. מערכות בריאות בישראל (3) 2. מבוא לכלכלת בריאות (3)		6
קורסי בחירה	3	מרשימת קורסי בחירה (6)		6
קורסי התמחות בבריאות הציבור	4	מרשימת קורסי התמחות (8)		8
סדנא וסמינר באפיד' יישומית	2	סדנא באפידמיולוגיה יישומית (6) סמינר באפידמיולוגיה יישומית (2)		8
חובה אוניברסיטאית	1	לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית (0)		0
סה"כ	19	46		46

הערות:

- סטודנטים שיבחרו בשנה הראשונה את הקורס מבוא לקידום בריאות באשכול ראשון ואשר ימשיכו בלימודיהם במגמת קידום בריאות בשנת הלימודים השנייה, יצטרכו לקחת עוד קורס חובה כללית, מרשימת הקורסים המופיעים באשכולות.
- [§] לבוגרי ניהול מערכות בריאות שלמדו קורסים אלה יוצעו קורסים חלופיים. יש לקחת קורס חלופי אחד באשכול.

1. סמינר באפידמיולוגיה יישומית (48323003)

סמינר חובה לתלמידי המסלול הקליני בהיקף של 2 ש"ש במשך שני הסמסטרים של השנה השנייה ללימודים ומקנה 2 נק"ז. הסמינר יכלול סדרת הרצאות בנושא שיטות מחקר באפידמיולוגיה יישומית שיינתנו ע"י מורי הקורס. במהלך הסמינר יציג התלמיד את תוכנית הפרויקט המחקרי ב"סמינר מקדים" ואת ממצאי הפרויקט ב"סמינר מסכם". על הסטודנט להציג סמינר מקדים במרווח של סמסטר אחד לפחות מסמינר המסכם. בנוסף, על כל תלמיד לרכז הדיון על 2 הצגות של תלמידים אחרים. הסמינר פתוח לתלמידי כל המגמות.

2. סדנא באפידמיולוגיה יישומית (48323002)

הקורס מוגדר כקורס חובה וניתן במהלך סמסטר ב' בשנה השנייה ללימודים ומקנה 6 נק"ז עם גמר הגשת הדו"ח המדעי המסכם של הפרויקט. על מנת להשתתף בסדנא באפידמיולוגיה יישומית, חייב הסטודנט ב-4 קורסים שמהווים דרישת קדם: אפידמיולוגיה I, אפידמיולוגיה II, ביוסטטיסטיקה I, מבוא ל-SPSS, בשנה הראשונה ללימודיו. הנושאים לפרויקט המחקרי ייבחרו בעזרת מרכזי הסדנא, רכזי תוכנית ההתמחות הקלינית, ובעזרת האחראים על המרפאות והשירותים הקהילתיים השונים בהם יתבצע פרויקט המחקר. לתלמידים יוצעו מעבדות סטטיסטיות עם עמדות מחשב והדרכה לתכנון, ביצוע, עיבוד וניתוח הנתונים, כתיבת דו"ח והצגת פרויקט מדעי. ההדרכה תינתן ע"י צוות משולב של קלינאים, אפידמיולוגים וסטטיסטיקאים. התלמידים יעבדו בקבוצות של שניים עד שלושה סטודנטים (לכל היותר) על פרויקט מחקרי אחד. הסדנא פתוחה לתלמידי כל המגמות. ציון עובר מינימאלי לפרויקט הוא 75.

3. סבב ההצעות של תוכניות ההתמחות הקליניות

התמחות תיפתח אם יירשמו לתוכנית לפחות 10 סטודנטים או פעם ב-3 שנים לפחות ל-7 סטודנטים. אי-לכך, יתפזרו תוכניות ההוראה עפ"י תוכנית רב שנתית. עד כה הוצעו 5 תחומי התמחות במסלול הקליני והם: (1) בריאות האם והילד; (2) קידום בריאות ורפואה מונעת; (3) מניעה ובקרה של מחלות זיהומיות; (4) בריאות הסביבה; (5) אפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות. בחירת קורס שאינו כלול ברשימת הנושאים המומלצים ע"י ההתמחות תתאפשר רק בהמלצת רכז המגמה.

4. שקלול הציון הסופי לתואר

במסלול הקליני 46 נק"ז הנצברות, מסיום מוצלח של הקורסים הנדרשים, יהוו 100% של הציון הסופי לתואר. ממוצע מינימאלי לסגירת התואר במסלול הקליני הוא 70.

8. פירוט תוכנית הלימודים במסלול מחקרי

א. הדרישות לתואר – קורסי חובה

שם הקורס	מס' הקורס	מרכזי הקורס	נק"ז
אפידמיולוגיה I: מבוא	47028187	פרופ' א. שי	3.00
אפידמיולוגיה II: שיטות מחקר	47028111	דר' ת. וינשטוק	3.00
ביוסטטיסטיקה I: בסיסית	48321006	דר' ע. מנשה	3.00
ביוסטטיסטיקה II: למתקדמים	47021182	דר' ע. מנשה	3.00
* ^א אפידמיולוגיה III: ניתוח נתונים	47028161	דר' ל. נובק	3.00
	47028003	פרופ' מ. פריגר	3.00
* ^א ביוסטטיסטיקה III	47028055	פרופ' א. גרוטו	3.00
	48326005	דר' נ. דאוד	3.00
* ^א מבוא לבריאות הסביבה	48321008	פרופ' נ. דוידוביץ	3.00
* ^א מבוא לקידום בריאות	48321003	דר' צ. סימון-תובל	3.00
	47020012	פרופ' ע. לוי	1.00
* ^א מערכות הבריאות בישראל (ניתן ע"י המחלקה לניהול מערכות בריאות)	47028000	דר' ת. וינשטוק דר' ר. רצון דר' ש. דניאל	2.00
* ^א מבוא לכלכלת בריאות (ניתן ע"י המחלקה לניהול מערכות בריאות)	48321004	פרופ' נ. בילנקו פרופ' א. גרוטו פרופ' נ. דוידוביץ	2.00
סמינר מחקר (שני סמסטרים במשך השנה השנייה ללימודים)	48321001	פרופ' י. בכנר	2.00
מבוא ל-SPSS	47020025	פרופ' א. שי	0.00
* ^א מבוא לסוציולוגיה של הבריאות	48329989	בהנחיית מורי המחלקה לבריאות הציבור	7.50
מבוא לכתביה אפקטיבית של מאמרים מדעיים – סדנא מרוכזת	48329990		7.50
קורסי בחירה	90055001	יש לצבור קורס אחד מרשימת קורסי הבחירה וההתמחות המובאים בעמודים 21-26	2.00
לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית		מקוון	0.00
סה"כ			45.00

הערות:

- יש לקחת קורס אחד משני הקורסים בכל אשכול מבין שלושת האשכולות המסומנים ב-*. ניתן לקחת את הקורס השני באותו אשכול כקורס בחירה.
- תלמידי המסלול הקליני יכולים לבחור בקורסי חובה של המסלול המחקרי המסומנים ב-^א כקורסי בחירה.
- לבוגרי ניהול מערכות בריאות שלמדו קורסים המסומנים ב-\$ יוצעו קורסים חלופיים. יש לקחת קורס חלופי אחד באשכול.

ב. קורסי בחירה - מסלול מחקרי

על התלמיד לבחור קורסי בחירה בהיקף של 4 נקודות זכות מתוך הרשימה הבאה או מכל מגוון הקורסים המוצעים לתלמידי מחקר בפקולטה למדעי הבריאות של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, באישורם של המנחה ומרכז התוכנית. קורסי בחירה נוספים הניתנים ע"י המחלקה לניהול מערכות בריאות, הנדסת הסביבה, תוכנית המוסמך ללימודי זקנה וסיעוד תואר שני, יהיו פתוחים בפני הסטודנטים בתיאום עם המחלקה, וזאת על תנאי מספר מקומות פנויים. תלמידי ה-MPH בשני המסלולים, יוכלו להשתתף בקורסי ההתמחות הקליניים אשר יינתנו במהלך לימודיהם. הם יוכלו לכלול קורסים אלה ברשימת קורסי הבחירה שלהם, גם אם הם לא בחרו באותה התמחות קלינית. על תלמידים האלה לקבל אישור לכך מהיועץ/המנחה. קורסי הבחירה המפורטים בטבלה להלן, יינתנו ברוטציה במרווחי זמן של 1-3 שנים, בהתאם לצרכים. קורס בחירה המוצעים במערכת ייפתח באם יירשמו לפחות 5 תלמידים. רוב קורסי הבחירה מוגבלים למקסימום של 25 נרשמים. קורס בחירה עם מיעוט נרשמים (מתחת ל-5 סטודנטים) מתבטל ויוצע מחדש בתוכנית רב שנתי, ברוטציה. קורס בחירה אשר לא נפתח מסיבות שונות במהלך 6 שנים ברציפות יוצא מרשימת הקורסים המוצעים לתלמידים.

רשימת קורסי בחירה במסלול מחקרי וקליני

שם הקורס	מס' קורס	מרכזי קורס	נק"ז	שנה"ל
ניתוח שרידה (מומלץ לתלמידי המסלול המחקרי)	47028325	דר' ל. נובק	2.00	
שיטות סטטיסטיות בניסויים קליניים (מומלץ לתלמידי המסלול המחקרי)	47028288	דר' ל. נובק	2.00	
נושאים נבחרים בביוסטטיסטיקה: ניתוח סדרות עתיות (מומלץ לתלמידי המסלול המחקרי ולהתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות, להתמחות במחלות זיהומיות ולהתמחות בבריאות הסביבה)	47021183	פרופ' מ. פריגר	3.00	
אפידמיולוגיה IV: ניתוח נתונים מתקדם במחקרים אפידמיולוגיים (מומלץ לתלמידי המסלול המחקרי)	47028162	ייקבע בהמשך	3.00	
ביוסטטיסטיקה III: מודל רגרסיה (מומלץ להתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות, להתמחות במחלות זיהומיות ולהתמחות בבריאות הסביבה)	47028003	פרופ' מ. פריגר	3.00	תשע"ט
כתיבה אפקטיבית של מאמרים אפידמיולוגיים (מומלץ לתלמידי המסלול המחקרי ולהתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות, להתמחות במחלות זיהומיות ולהתמחות בבריאות הסביבה)	47028114	פרופ' א. שי	3.00	
מבוא לבריאות הסביבה (מומלץ לתלמידי המסלול המחקרי)	47028055	פרופ' א. גרוטו דר' א. קרקיס	3.00	תשע"ט
הערכת שירותי בריאות ותוכניות התערבות (מומלץ לתלמידי המסלול המחקרי)	47028188	פרופ' א. פורת	3.00	
ניתוח נתונים מתקדם במחקר אפידמיולוגי תוך שימוש בשפת R (מומלץ לתלמידי המסלול המחקרי)	48321050	דר' ש. דניאל	3.00	תשע"ט
קריאה מונחית (מומלץ לתלמידי המסלול המחקרי)	48321002	דר' נ. דאוד	3.00	
מחלות זיהומיות וחיסונים - סוגיות נבחרות (מומלץ להתמחות בריאות האם והילד ולהתמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)	48324001	דר' נ. לביא-גבעון	2.00	תשע"ט

רשימת קורסי בחירה במסלול מחקרי וקליני (המשך)

שנה"ל	נק"ז	מרכזי קורס	מס' קורס	שם הקורס
תשע"ט	2.00	דר' ת. וינשטוק	47028377	אפידמיולוגיה פרינטאלית והסביבה (מומלץ להתמחות בריאות האם והילד, להתמחות קידום בריאות ורפואה מונעת, להתמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות ולהתמחות בבריאות הסביבה)
	2.00	פרופ' י. אורקין	48324002	הילד והחברה - שירותים חברתיים ותחיקה (מומלץ להתמחות בבריאות האם והילד)
תשע"ט	2.00	דר' ד. צימרמן פרופ' י. אורקין	48324003	רפואה מונעת לאם ולילד בישראל (מומלץ להתמחות בבריאות האם והילד, להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת ולהתמחות במחלות זיהומיות)
	2.00	ייקבע בהמשך	48324007	התפתחות הילד (מומלץ להתמחות בבריאות האם והילד)
	2.00	פרופ' ד. שחר	48324004	אפידמיולוגיה תזונתית של ילדים (מומלץ להתמחות בבריאות האם והילד, להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת ולהתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)
תשע"ט	2.00	פרופ' א. מנור	48324005	גנטיקה קלינית (מומלץ להתמחות בבריאות האם והילד ולהתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
	2.00	דר' א. אטיאס פרופ' י. אורקין	48324006	רפואת המתבגר (מומלץ להתמחות בבריאות האם והילד ולהתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
תשע"ט	2.00	פרופ' י. אורקין דר' א. חיים	48324008	מחלות כרוניות בילדים (מומלץ להתמחות בבריאות האם והילד ולהתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
תשע"ט	3.00	דר' נ. דאוד	48326005	מבוא לקידום בריאות (מומלץ להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת ולהתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות, במידה שלא נלקח כקורס חובה)
תשע"ט	3.00	דר' נ. דאוד	48326004	תוכניות התערבות בקהילה (מומלץ להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
תשע"ט	2.00	דר' נ. דאוד	48325050	אפידמיולוגיה חברתית ואי שוויון בבריאות (מומלץ להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
תשע"ט	2.00	דר' נ. דאוד	48322020	התנהגות מקדמת בריאות (מומלץ להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
	2.00	דר' ע. רותם	48322009	התמכרות במילניום החדש (מומלץ להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
	2.00	דר' נ. דאוד	48326006	קידום בריאות האישה (מומלץ להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
	2.00	דר' מ. גדלביץ פרופ' א. גרוטו	48329003	סוגיות בבריאות וסביבה (מומלץ להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת ולהתמחות בבריאות הסביבה)
תשע"ט	2.00	פרופ' ר. בליצר	47028141	אפידמיולוגיה של מחלות מדבקות (מומלץ להתמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)
תשע"ט	2.00	פרופ' א. בורר	48325004	זיהומים נרכשים בבתי חולים (מומלץ להתמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)

רשימת קורסי בחירה במסלול מחקרי וקליני (המשך)

שנה"ל	נק"ז	מרכזי קורס	מס' קורס	שם הקורס
	2.00	פרופ' ק. ריזנברג	48325002	מחלות אפידמיולוגיות ורפואת מטיילים (מומלץ להתמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)
	2.00	דר' ז. מור	48325006	שחפת, איידס ומחלות מין (מומלץ להתמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)
תשע"ט	2.00	דר' ר. גולן	48321010	מבוא לאפידמיולוגיה סביבתית - סוגיות נבחרות (מומלץ להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת, להתמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות ולהתמחות בבריאות הסביבה)
תשע"ט	2.00	דר' ז. שטל	48325005	אבטחת מזון מפני זיהום (מומלץ להתמחות בבריאות הסביבה, להתמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות ולהתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)
	2.00	אינג' מ. סנדיגורסקי	48329001	תברואת המים והשפכים (מומלץ להתמחות בבריאות הסביבה ולהתמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)
תשע"ט	2.00	דר' י. יגב	47028366	אפידמיולוגיה תעסוקתית (מומלץ להתמחות בבריאות הסביבה)
	2.00	דר' פלד	48329002	איכות אוויר ובריאות אוכלוסייה (מומלץ להתמחות בבריאות הסביבה)
	2.00	דר' מ. כץ	48322002	ניהול סיכונים ברפואה (מומלץ להתמחות בבריאות הסביבה, להתמחות במחלות זיהומיות, להתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות ולמגמה במנהל רפואי, משותף עם ניהול מערכות בריאות וזהה לקורס "איכות וניהול סיכונים בשירותי הבריאות" של עו"ד דר' ש. פויירינג)
	3.00	דר' א. נפרסטק	37626061	דיני איכות סביבה (מומלץ להתמחות בבריאות הסביבה ומשותף עם הנדסת סביבה)
	3.00	דר' ד. הרטמן	37626041	ניהול סביבתי (מומלץ להתמחות בבריאות הסביבה ומשותף עם הנדסת סביבה)
	3.00	דר' מ. חליחל	37626051	מבוא למיקרוביולוגיה סביבתית (מומלץ להתמחות בבריאות הסביבה ומשותף עם הנדסת סביבה)
	2.00	פרופ' ד. שחר	47028113	אפידמיולוגיה תזונתית (מומלץ להתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)
תשע"ט	2.00	פרופ' ד. שחר	48321007	תזונה בבריאות וחולי (מומלץ להתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)
	2.00	פרופ' ד. שחר	48222405	תזונת קשישים (מומלץ להתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות, עד 6 נרשמים מהתחום ומשותף עם לימודי זקנה - גרונטולוגיה)
	2.00	פרופ' א. פורת	47028131	אפידמיולוגיה של מחלות כרוניות (מומלץ להתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)

רשימת קורסי בחירה במסלול מחקרי וקליני (המשך)

שנה"ל	נק"ז	מרכזי קורס	מס' קורס	שם הקורס
תשע"ט	3.00	פרופ' א. שי פרופ' י. הנקיץ	48327003	קרדיולוגיה מונעת ומחלות כרוניות בעידן המודרני (מומלץ להתמחות באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות ולהתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
תשע"ט	2.00	פרופ' ש. פ. זוסמן	48322004	רפואת שיניים ציבורית ברפורמה (מומלץ להתמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת)
	2.00	דר' מ. כץ	48322008	עקרונות הרפואה הראשונית
	3.00	פרופ' ד. גרינברג	68620023	מערכות הבריאות בעולם (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	מר ש. חובב	68620008	ניהול לוגיסטי במערכות בריאות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' י. פלסקין	68620010	קבלת החלטות בבריאות ורפואה (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' ד. גרינברג	68620017	הערכה כלכלית של טכנולוגיות במערכת הבריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' א. פורת	68620030	רפואה קהילתית בעידן הרפואה המנוהלת (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' ש. קודיש	68620041	אינפורמטיקה רפואית – מערכות מידע ברפואה (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' נ. דוידוביץ דר' ק. דופלט	68620040	קידום בריאות ורפואה מונעת למנהלים במערכת הבריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	עו"ד דר' ש. פוירינג	68620003	איכות וניהול סיכונים בשירותי הבריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי, משותף עם ניהול מערכות בריאות וזהה לקורס "ניהול סיכונים ברפואה" של דר' מ. כץ)
	3.00	דר' ד. שוורץ-אילן	68620012	הביטוח הרפואי בעידן המודרני (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' א. רותם	68620011	ניהול אסטרטגי של משאבי אנוש במערכת הבריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' י. בן ציון	68620033	בריאות נפש ומנהל (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' ר. פלד	68620007	היבטים גיאוגרפיים בתכנון, ניהול והערכה של שירותי בריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' ד. ון-דייק	68620019	הנעת עובדים במערכות בריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' א. רותם	68620013	הערכת תוכניות ושירותים במערכת הבריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)

רשימת קורסי בחירה במסלול מחקרי וקליני (המשך)

שנה"ל	נק"ז	מרכזי קורס	מס' קורס	שם הקורס
	3.00	דר' ב. עדיני ויזל	68620032	מבוא לניהול רפואי של אסונות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' ש. שני	68620029	מדיניות וכלכלת תרופות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' מ. נצר	68620015	סוגיות במדיניות שכר במערכות ציבוריות בהשוואה למערכת הבריאות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' מ. נצר	68620016	פיתוח משאבי אנוש במערכות הבריאות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' נ. דוידוביץ	68620035	ניהול קונפליקטים ומשא ומתן במערכת הבריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' ד. אופנהיים	68620036	תכנון בתי חולים בראייה אסטרטגית (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' א. גולדברג	68620005	רפואת מומחים במערכת הבריאות הציבורית והצבאית – מודלים ומדיניות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' נ. דוידוביץ	68620027	אתיקה רפואית (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' ח. שניידרמן	68620034	בעיות שוטפות במינהל רפואי (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00		68620024	חוק ומשפט במערכת שירותי הבריאות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' א. צוקר	68620031	מערכות מידע קליניות ומנהליות במערכת הבריאות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00		68620028	מערכת הרווחה בישראל (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' מ. שרף ודר' א. וינשטיין	68620026	ניהול בתי חולים (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	רו"ח מ. מישורי דרעי	68620037	ניהול כספי של מלכ"רים וקופות חולים (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' א. זלינגר	68620004	שימושי אינטרנט ברפואה (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	מר ע. הדרי	68620014	תקשורת ובריאות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' ג. בן-נון	68620039	מימון ציבורי (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	פרופ' ד. גרינברג פרופ' נ. דוידוביץ	68620044	סוגיות במדיניות וניהול מערכות בריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)
	3.00	דר' י. ביתן	68620045	יישומי הנדסת אנוש ברפואה (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)

רשימת קורסי בחירה במסלול מחקרי וקליני (המשך)

שם הקורס	מס' קורס	מרכזי קורס	נק"ז	שנה"ל
מדיניות מערכות בריאות (מומלץ למגמה במנהל רפואי ומשותף עם ניהול מערכות בריאות)	68620022		3.00	
ניהול איכות בשירותי בריאות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)	68620043		3.00	
סטטיסטיקה למנהלים במערכת הבריאות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)	68620046	מר מ. בן חיים	3.00	
שיטות מחקר איכותניות בבריאות (משותף עם ניהול מערכות בריאות)	68620009	דר' פ. פדר-בוביס	3.00	

ג. עבודת גמר (תיזה) (15 נקודות) - (48329989/90)

על התלמיד לבצע עבודת גמר (תיזה) בהנחיית אחד ממורי הפקולטה המורשים להדרכת תלמידי מחקר. על התלמיד להגיש הצעה לתוכנית המחקר עד תחילת השנה השנייה ללימודיו. יש אפשרות להגיש את ההצעה ואת התיזה בשפה האנגלית, באישור של ועדת ההוראה של התוכנית ובתנאי שההצעה והתיזה יעברו עריכה לשונית באנגלית. ההצעה תעבור הערכה ע"י הועדה לשיפוט הצעות מחקר. לאחר קבלת אישור הועדה, על התלמיד להציג סמינר מקדים במהלך הסמסטר הראשון של השנה השנייה ללימודים, במסגרת סמינר המחקר (47020012). על התלמיד להיות מעורב בכל השלבים של עבודת המחקר ולהגיש את התיזה בכתב להערכה. יש לסיים את עבודת המחקר עד לסיום השנה השנייה ללימודים ולהגיש סמינר מסכם, במסגרת סמינר המחקר (47020012) ולהיבחן בפני ועדת שופטים של התיזה, כמקובל בעבודות לתואר שני בפקולטה למדעי הבריאות. דפי הנחיה להגשת הצעה לתיזה ולכתיבת תיזה ניתן להשיג במזכירות התוכנית. ציון עובר מינימאלי לתיזה לתואר שני הוא 75.

תלמידים הפורשים את לימודיהם ליותר משלוש שנים, באישור ועדת ההוראה של המחלקה, חייבים לסכם עם המנחה את לוח הזמנים של שלבי העבודה על התיזה ולהגישה לאישור ועדת ההוראה. לאחר אישור ועדת ההוראה, יורשו התלמידים להגיש את ההצעה לתוכנית מחקר לאחר שגמרו מחצית מקורסי התוכנית, כולל 5 קורסי חובה (אפידמיולוגיה I, אפידמיולוגיה II, ביוסטטיסטיקה I, ביוסטטיסטיקה II, מבוא ל-SPSS). המשך לימודים במסלול המחקרי מותנה בחוות דעת שנתית של המנחים ואם יימצא לא מתאים, יוכל לעבור למסלול קליני באישור ועדת ההוראה.

המנחה (המנחים) יגישו הערכה על התקדמות התלמיד בעבודת המחקר בתום כל שנה ללימודים. אם ההתקדמות בעבודת המחקר לא תשביע רצון המנחה, הוא יוכל להמליץ לוועדת ההוראה להעריך מחדש את המשך לימודי התלמיד במסלול המחקרי. אם חל עיכוב במועד הגשת ההצעה, הסמינר או התיזה, על התלמיד לבקש אישור ועדת ההוראה לדחיית מועד ההגשה, בהסכמת המנחה. מכתב תזכורת, לאלה שלא עמדו בתנאי, יועבר החל מסוף סמסטר ראשון של שנה ב'. בתום סמסטר ב' שנה שנייה, אם לא הוגשה עד אז תוכנית למחקר לתיזה, יישלח מכתב המודיע לתלמיד שהוא ייחשב כ"תלמיד לא פעיל". לאחר מכן יקבל התלמיד הודעה על הפסקת לימודים במסלול המחקרי.

9. פירוט תוכנית הלימודים במסלול קליני

א. הדרישות לתואר – קורסי חובה

שם הקורס	מס' הקורס	מרכזי הקורס	נק"ז
אפידמיולוגיה I: מבוא	47028187	פרופ' א. שי	3.00
אפידמיולוגיה II: שיטות מחקר	47028111	דר' ת. וינשטוק	3.00
ביוסטטיסטיקה I: בסיסית	48321006	דר' ע. מנשה	3.00
ביוסטטיסטיקה II: למתקדמים	47021182	דר' ע. מנשה	3.00
*מבוא לבריאות הסביבה	47028055	פרופ' א. גרוטו דר' א. קרקיס	3.00
*מבוא לקידום בריאות	48326005	דר' נ. דאוד	3.00
*\$ מערכות הבריאות בישראל (ניתן ע"י המחלקה לניהול מערכות בריאות)	48321008	פרופ' נ. דוידוביץ	3.00
*\$ מבוא לכלכלת בריאות (ניתן ע"י המחלקה לניהול מערכות בריאות)	48321003	דר' צ. סימון-תובל	3.00
מבוא ל-SPSS	47028000	דר' ת. וינשטוק דר' ר. רצון דר' ש. דניאל	2.00
\$ מבוא לסוציולוגיה של הבריאות	48321001	פרופ' י. בכנר	2.00
מבוא לבריאות הציבור	48321004	פרופ' נ. בילנקו פרופ' א. גרוטו פרופ' נ. דוידוביץ	2.00
סדנא באפידמיולוגיה יישומית (החל מסמסטר ב' בשנה שנייה ללימודים)	48323002	פרופ' נ. בילנקו ורכזי תוכניות ההתמחויות הקליניות והמגמה למנהל רפואי	6.00
סמינר לאפידמיולוגיה יישומית (במשך שני סמסטרים, החל מהשנה השנייה ללימודים)	48323003	פרופ' נ. בילנקו	2.00
קורסי התמחות		על התלמיד לבחור 4 קורסים מהתחום בו בחר	8.00
קורסי בחירה		על התלמיד לבחור 3 קורסים מרשימת קורסי הבחירה וההתמחות המובאות בעמודים 21-26	6.00
לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית	90055001	מקוון	0.00
סה"כ			46.00

הערות:

- יש לקחת קורס אחד משני הקורסים בכל אשכול מבין שני האשכולות המסומנים ב-*. ניתן לקחת את הקורס השני באותו אשכול כקורס בחירה.
- סטודנטים שיבחרו בשנה הראשונה את הקורס מבוא לקידום בריאות באשכול ראשון ואשר ימשיכו בלימודיהם במגמת קידום בריאות בשנת הלימודים השנייה, יצטרכו לקחת עוד קורס חובה, מרשימת הקורסים המופיעים באשכולות.
- לבוגרי ניהול מערכות בריאות שלמדו קורסים המסומנים ב-\$ יוצעו קורסים חלופיים. יש לקחת קורס חלופי אחד באשכול.

ב. קורסי התמחות*

על התלמיד לבחור מסלול התמחות ולצבור 16 נקודות, מתוכן 8 נקודות על סמך השתתפות בקורסים בהתמחות שבחר ו-8 הנקודות הנוספות יתחלקו כדלקמן: השתתפות בסדנא לאפידמיולוגיה יישומית שבמסגרתה יבצע התלמיד פרוייקט מחקרי, אשר תזכה את התלמיד ב-6 נקודות זכות, והשתתפות בסמינר לאפידמיולוגיה יישומית אשר תזכה את התלמיד ב-2 נקודות זכות נוספות בגין הצגת תוכנית הפרויקט וסיכום הממצאים. רוב קורסי ההתמחות מוגבלים למקסימום של 25 נרשמים. המתמחים באחד מהתחומים הקליניים המפורטים להלן, שירצו לעבור למסלול המחקרי יוכלו לשלב את שתי התוכניות. תוכנית הלימודים המיוחדת תורכב ע"י ועדת ההוראה. התוכניות הספציפיות להתמחויות בתחומים השונים של בריאות הציבור, הרשומות מטה, יפורטו בהמשך.

להלן רשימת מסלולי התמחות:

1. בריאות האם והילד - מרכז ההתמחות פרופ' י. אורקין
2. קידום בריאות ורפואה מונעת - מרכזי ההתמחות דר' נ. דאוד ופרופ' י. הנקין
3. מניעה ובקרה של מחלות זיהומיות - מרכז ההתמחות פרופ' ר. בליצר
4. בריאות הסביבה - מרכזי ההתמחות פרופ' ע. לוי ופרופ' א. גרוטו
5. אפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות - מרכזי ההתמחות פרופ' ד. שחר, פרופ' א. שי ופרופ' י. הנקין

ג. קורסי בחירה - מסלול קליני

על התלמיד לבחור קורסי בחירה בהיקף של 8 נקודות זכות מתוך הרשימה הבאה או מכל מגוון הקורסים המוצעים לתלמידי תואר שני בפקולטה למדעי הבריאות של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, הרלבנטיים להתמחות, באישורם של המנחה ומרכז התוכנית. קורסי בחירה נוספים הניתנים ע"י המחלקה ל"ניהול מערכות בריאות" ו"הנדסת הסביבה" יהיו פתוחים בפני הסטודנטים בתיאום עם המחלקה וזאת על תנאי מספר מקומות פנויים. תלמידי ה-MPH בשני המסלולים, יוכלו להשתתף בקורסי ההתמחות הקליניים, אשר יינתנו במהלך לימודיהם. הם יוכלו לכלול קורסים אלה ברשימת קורסי הבחירה שלהם, גם אם הם לא בחרו בהתמחות הקלינית הזו. על תלמידים האלה לקבל אישור לכך מהיועץ/המנחה. קורסי הבחירה המפורטים בטבלה לעיל, יינתנו ברוטציה במרווחי זמן של 2-3 שנים, בהתאם לצרכים. קורס בחירה ייפתח באם יירשמו לפחות 5 תלמידים. רוב קורסי הבחירה מוגבלים למקסימום של 25 נרשמים. קורס בחירה עם מיעוט נרשמים (מתחת ל-5 סטודנטים) מתבטל ויוצע בתוכנית רב שנתית ברוטציה. קורס בחירה אשר לא נפתח מסיבות שונות במהלך 6 שנים ברציפות יוצא מרשימת הקורסים המוצעים לתלמידים. תלמידי המסלול הקליני יוכלו לבחור ברשימת קורסי הבחירה שלהם, קורסי חובה מתקדמים המוצעים לתלמידי המסלול המחקרי, בתנאי שיעמדו בדרישות הקדם. ראה רשימת קורסי בחירה מפורטת בעמודים 21-26.

הערה:

* על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראו ידיעון רלבנטי)

10. תוכניות התמחות במסלול הקליני בבריאות הציבור

1. תוכנית התמחות בבריאות האם והילד*

מרכז ההתמחות: פרופ' יעקב אורקין

א. מטרות

1. להכיר את מרכיבי השירות המניעתי לאישה הרה ולילדים במדינת ישראל, מבנה, מטרות ותפעול
2. להכיר את הסוגיות העיקריות בתחום בריאות הציבור הנוגעות בבריאות של תינוקות, ילדים ונוער
3. להכיר את הקשרים שבין תזונה ובריאות בילדים ונשים הרות
4. להכיר את מערכת היחסים שבין גורמי שירות שונים לילדים והתחיקה הקשורה בהם
5. ליצור את הפתיחות לראיה קהילתית של טיפול באוכלוסיות במסגרת הטיפול הפרטני בילדים ונשים הרות

ב. דרישות

1. צבירת 8 נק"ז מרשימת קורסי ההתמחות המומלצים ע"י המגמה (ראה רשימה להלן)
2. השתתפות פעילה בסמינר לאפידמיולוגיה יישומית (48323003) וביצוע פרויקט מחקרי במסגרת הסדנא לאפידמיולוגיה יישומית (48323002) – 8 נק"ז

ג. רשימת קורסי ההתמחות

התלמיד ייבחר 4 קורסים מתוך רשימת הקורסים המפורטת לעיל, תוך התייעצות עם מרכזי ההתמחות וישלים בסך הכל 8 נק"ז. במסגרת הקורסים יושם דגש על ההיבטים הבאים: אפידמיולוגיה של בעיות הבריאות החשובות לאוכלוסייה זו, השוואה בין תת-אוכלוסיות בישראל ובעולם, השלכות על בריאות הציבור, תוכניות התערבות ומניעה, מרכיבי עלות והערכה של תוכניות כאלה. הקורסים הם סמסטריאליים ולכל קורס משקל של 2 נקודות זכות.

שם הקורס	מספר הקורס	מרכז הקורס	נק"ז
יש לקחת 4 קורסים על מנת להשלים ל-8 נקודות			
מחלות זיהומיות וחיסונים - סוגיות נבחרות (משתוף עם מניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)	48324001	דר' נ. לביא-גבעון	2.00
אפידמיולוגיה פרינטאלית והסביבה (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת, מניעה ובקרה של מחלות זיהומיות ובריאות הסביבה)	47028377	דר' ת. וינשטוק	2.00
הילד והחברה - שירותים חברתיים ותחיקה	48324002	פרופ' י. אורקין	2.00
רפואה מונעת לאם ולילד בישראל (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת ומניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)	48324003	דר' ד. צימרמן פרופ' י. אורקין	2.00
התפתחות הילד - פיזית, פסיכומטורית, חושית, חברתית ונפשית	48324007	ייקבע בהמשך	2.00
אפידמיולוגיה תזונתית של ילדים (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת ואפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)	48324004	פרופ' ד. שחר	2.00
גנטיקה קלינית - שירותי מחקר (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת)	48324005	פרופ' א. מנור	2.00
רפואת המתבגר (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת)	48324006	פרופ' י. אורקין דר' א. אטיאס	2.00
מחלות כרוניות בילדים (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת)	48324008	דר' א. חיים פרופ' י. אורקין	2.00

הערה:

* על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראו ידיעון רלבנטי)

10. תוכנית התמחות במסלול הקליני בבריאות הציבור

2. תוכנית התמחות בקידום בריאות ורפואה מונעת*

מרכזי ההתמחות: דר' ניהאיה דאוד ופרופ' יעקב הנקין

א. מבוא

1. התוכנית מיועדת לעובדי בריאות בעלי רקע קודם בתחומי שירותי הבריאות (אחיות, רופאים, אנשי מנהל רפואי)
2. שיטות ההוראה יהיו מגוונות: הרצאות, סמינריונים, סיורים וסדנאות ופרויקטים

ב. מטרת עיקריות

1. להכיר את המושגים הבאים וללמוד את ההבדל ביניהם: קידום בריאות, חינוך לבריאות, רפואה מונעת, רפואה ציבורית, בריאות האישה
2. להכיר את חשיבותם ומקומם של קידום בריאות, רפואה מונעת ובריאות האישה לגבי החברה בכלל ובפרט
3. להכיר את תפקידם ואחריותם של חברי הצוות הרפואי והפרה - רפואי בנושאי קידום בריאות, רפואה מונעת ובריאות האישה

ג. פירוט המטרות

1. ללמוד מושגי יסוד ואסטרטגיות של קידום בריאות, רפואה מונעת ובריאות האישה ברמת הקהילה והפרט
2. להכיר את הגורמים המשפיעים על התנהגות בריאותית של הפרט והקהילה
3. ללמוד את עקרונות החינוך לבריאות מבחינה תיאורטית ומבחינת דרכי יישום
4. ללמוד את החשיבות של קידום בריאות באוכלוסיות ספציפיות, כגון: מעמד סוציו-אקונומי נמוך, עולים חדשים, בדואים, קשישים, נשים, ילדים ונוער, חולי נפש
5. ללמוד את גורמי המחלה (גורמי סיכון, גורמי הגנה) הקשורים באורח חיים ודרכים להשפיע על התנהגות הפרט לגבי בריאותו

ד. דרישות

1. השלמת קורסי החובה של התוכנית (6 נק"ז)
2. צבירת 2 נק"ז בקורסי בחירה המומלצים ע"י התוכנית (ראה רשימה להלן)
3. הסתתפות פעילה בסמינר לאפידמיולוגיה יישומית (48323003) וביצוע פרויקט מחקרי במסגרת הסדנא לאפידמיולוגיה יישומית (48323002) – 8 נק"ז

הערה:

* על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראה ידיעון רלבנטי)

ה. רשימת קורסי ההתמחות

התלמיד ייבחר 3 קורסים מתוך רשימת הקורסים המפורטת לעיל, תוך התייעצות עם מרכזי ההתמחות וישלים בסך הכל 8 נק"ז. התלמיד יכול לבחור קורסים המופיעים גם ברשימת קורסי הבחירה, לפי המלצת מרכז ההתמחות.

שם הקורס	מס' קורס	מרכז הקורס	נק"ז
קורסי חובה			
מבוא לקידום בריאות (משותף עם אפי תזונתית ומחלות כרוניות, במידה שלא נלקח כקורס חובה מתוך אשכולות, אם נלקח יש לקחת במקום את הקורס אפידמיולוגיה חברתית ואי שוויון בבריאות)	48326005	דר' נ. דאוד	3.00
תוכניות התערבות בקהילה	48326004	דר' נ. דאוד	3.00
התנהגות מקדמת בריאות	48322020	דר' נ. דאוד	2.00
קורסי בחירה			
אפידמיולוגיה חברתית ואי שוויון בבריאות	48325050	דר' נ. דאוד	2.00
התמכרות במילניום החדש	48322009	דר' ע. רותם	2.00
רפואה מונעת לאם ולילד בישראל (משותף עם בריאות האם והילד ומחלות זיהומיות)	48324003	דר' ד. צימרמן פרופ' י. אורקין	2.00
אפידמיולוגיה תזונתית של ילדים (משותף עם בריאות האם והילד ואפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)	48324004	פרופ' ד. שחר	2.00
גנטיקה קלינית (משותף עם בריאות האם והילד)	48324005	פרופ' א. מנור	2.00
רפואת המתבגר (משותף עם בריאות האם והילד)	48324006	פרופ' י. אורקין דר' א. אטיאס	2.00
סוגיות בבריאות וסביבה (משותף עם בריאות הסביבה)	48329003	דר' מ. גדלביץ פרופ' א. גרוטו	2.00
קידום בריאות האישה	48326006	דר' נ. דאוד	2.00
מחלות כרוניות בילדים (משותף עם בריאות האם והילד)	48324008	דר' א. חיים פרופ' י. אורקין	2.00
קרדיולוגיה מונעת ומחלות כרוניות בעידן המודרני (משותף עם אפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)	48327003	פרופ' א. שי פרופ' י. הנקין	3.00
רפואת שיניים ציבורית ברפורמה	48322004	פרופ' ש. פ. זוסמן	2.00
מבוא לאפידמיולוגיה סביבתית - סוגיות נבחרות (משותף עם מניעה ובקרה של מחלות זיהומיות ובריאות הסביבה)	48321010	דר' ר. גולן	2.00
אפידמיולוגיה פרינטאלית והסביבה (משותף עם בריאות האם והילד, מניעה ובקרה של מחלות זיהומיות ובריאות הסביבה)	48328377	דר' ת. וינשטוק	2.00

הערה:

* על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראו ידיעון רלבנטי)

10. תוכניות התמחות במסלול הקליני בבריאות הציבור

3. תוכנית התמחות במניעה ובקרה של מחלות זיהומיות*

מרכז ההתמחות: פרופ' רן בליצר

1. לראות את הקהילה כולה כאוכלוסייה בסיכון לחלות במחלה זיהומית
2. להכיר את מערכות התמיכה והניתור של משרד הבריאות ונותני השירותים במחלות זיהומיות
3. להכיר מחלות זיהומיות אנדמיות בארץ
4. לאתר גורמים בקהילה שמגבירים סיכון להתפרצות של מחלות זיהומיות
5. לדעת לנתח ולהעריך נתונים כמותיים במחלות זיהומיות
6. להכיר את דרכי ושיטות המניעה של מחלות זיהומיות
7. להכיר היבטים בינלאומיים של מחלות זיהומיות
8. ליצור פתיחות להבנת שינויים וחדושים בשטח המחלות הזיהומיות

ב. דרישות

- דרישת קדם: המגמה תקלוט אחיות ורופאים, בוגרי מדעי הבריאות ובוגרי מדעי החיים, עם ידע בסיסי בביוכימיה ומיקרוביולוגיה
1. השלמת כל קורסי החובה של התוכנית (4 נק"ז)
  2. צבירת 4 נק"ז בקורסי בחירה, מתוך רשימת הקורסים המומלצים ע"י המגמה (סה"כ נדרשת השתתפות בקורסי ההתמחות בהיקף של 8 נקודות זכות, ראה רשימה להלן)
  3. השתתפות פעילה בסמינר לאפידמיולוגיה יישומית (48323003) וביצוע פרויקט מחקרי במסגרת הסדנא לאפידמיולוגיה יישומית (48323002) – 8 נק"ז

ג. רשימת קורסי ההתמחות

התלמיד ייבחר 2 לפחות מתוך 3 קורסי החובה, וישלים בסך הכל 8 נק"ז מתוך רשימת הקורסים המפורטת לעיל, תוך התייעצות עם מרכזי ההתמחות. במסגרת הקורסים יושם דגש על ההיבטים הבאים: אפידמיולוגיה, המצב בארץ מול ארצות בהן הבעיה קשה, וארצות בהן הבעיה אינה קיימת, השלכות על בריאות הציבור, מרכיב כלכלי, תוכניות התערבות וחינוך, והערכה של התוכניות. הקורסים הם סמסטריאליים ולכל קורס משקל של 2 נקודות זכות.

שם הקורס	מספר הקורס	מרכז הקורס	נק"ז
קורסי חובה – יש לבחור לפחות 2 מתוך 3			
אפידמיולוגיה של מחלות מדבקות	47028141	פרופ' ר. בליצר	2.00
מחלות זיהומיות וחיסונים – סוגיות נבחרות (משותף עם בריאות האם והילד)	48324001	דר' נ. לביא-גבעון	2.00
זיהומים נרכשים בבית חולים	48325004	פרופ' א. בורר	2.00
קורסי בחירה			
מחלות אפידמיות ורפואת מטיילים	48325002	פרופ' ק. ריזנברג	2.00
מחלות אנדמיות ומחלות חדשות	48325003	פרופ' פ. שלפר פרופ' א. בורר	2.00
אבטחת מזון מפני זיהום (משותף עם בריאות הסביבה ואפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)	48325005	דר' ז. שטל	2.00
תברואת המים והשפכים (משותף עם בריאות הסביבה)	48329001	אינג' מ. סנדיגורסקי	2.00
מבוא לאפידמיולוגיה סביבתית - סוגיות נבחרות (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת ובריאות הסביבה)	48321010	דר' ר. גולן	2.00
אפידמיולוגיה פרינטאלית והסביבה (משותף עם בריאות האם והילד, קידום בריאות ורפואה מונעת ובריאות הסביבה)	48328377	דר' ת. וינשטוק	2.00

הערה: * על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראה ידיעון רלבנטי)

2.00	דר' ד. צימרמן פרופ' י. אורקין	48324003	רפואה מונעת לאם ולילד בישראל (משותף עם בריאות האם והילד וקידום בריאות ורפואה מונעת)
2.00	דר' מ. כץ	48322002	ניהול סיכונים ברפואה (משותף עם בריאות הסביבה ואפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)
3.00	פרופ' א. שי	47028114	כתיבה אפקטיבית של מאמרים אפידמיולוגיים (משותף עם אפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות ובריאות הסביבה)
3.00	פרופ' מ. פריגר	47028003	ביוסטטיסטיקה III : מודל רגרסיה (משותף עם אפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות ובריאות הסביבה)
3.00	פרופ' מ. פריגר	47021183	נושאים נבחרים בביוסטטיסטיקה : ניתוח סדרות עתיות (משותף עם בריאות הסביבה ואפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)

הערה :

* על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראו ידיעון רלבנטי)

10. תוכנית התמחות במסלול הקליני בבריאות הציבור

4. תוכנית התמחות בבריאות הסביבה*

מרכזי ההתמחות: פרופ' עמליה לוי ופרופ' איתמר גרוטו

א. מטרות

1. הבנת המגנונים (טוקסיקולוגיים, פיזיולוגיים, אקלימיים וחברתיים) הקשורים בבריאות הסביבה
2. הבנת ההיבטים האפידמיולוגיים העומדים בבסיס התופעות הסביבתיות
3. הכרת הגישות והשיטות למניעת תחלואה הקשורה בהשפעת הסביבה
4. הכרות עם אספקטים כלכליים, חוקיים ואתיים המאפיינים את נושאי בריאות הסביבה
5. היחשפות לבעיות המעסיקות בהווה את ישראל והאזור, עם התייחסות לשאלות אקטואליות מהשטח (בפרט לגבי אזור הנגב), והצורך בגישה רב-תחומית להבנה וטיפול בבעיות אלו

ב. דרישות

- דרישת קדם: סיום בהצלחה של הקורס "מבוא לבריאות הסביבה" (מס' הקורס 47028055)
1. השלמת קורסי החובה של התוכנית בהיקף 4 נק"ז
  2. צבירת 4 נק"ז בקורסי הבחירה, מתוך רשימת הקורסים המומלצים ע"י המגמה (סה"כ נדרשת השתתפות בקורסי ההתמחות בהיקף של 8 נקודות זכות, ראה רשימה להלן)
  3. השתתפות פעילה בסמינר לאפידמיולוגיה יישומית (48323003) וביצוע פרויקט מחקרי במסגרת סדנא לאפידמיולוגיה יישומית (48323002) – 8 נק"ז

ג. רשימת קורסי ההתמחות

התלמיד ייבחר 2 לפחות מתוך 4 קורסי החובה, וישלים בסך הכל 8 נק"ז מתוך רשימת הקורסים המפורטת לעיל, תוך התייעצות עם מרכזי ההתמחות. הקורסים ייקנו כלים לניתוח, הערכה, הסקת מסקנות וקבלת החלטות בתחומים של השפעת הסביבה על בריאות האוכלוסייה, תוך שימוש בנתונים ממגוון נושאים מהארץ ומהעולם. יתורגל יישום של כלים שנרכשו במהלך לימודי החובה של ה-MPH ובמהלך הקורסים השונים במסגרת תוכנית ההתמחות. יושם דגש בנושאים הבאים: הערכת חשיפה ושיטות מחקר בבריאות הסביבה, והיבטים טכניים-הנדסיים, חברתיים, כלכליים ומשפטיים של הטיפול במפגעים הקשורים בסביבה.

שם הקורס	מס' הקורס	מרכז הקורס	נק"ז
קורסי חובה – יש לבחור לפחות 2			
אפידמיולוגיה תעסוקתית	47028366	דר' י. יגב	2.00
תברואת המים והשפכים (משותף עם מחלות זיהומיות)	48329001	אינג' מ. סנדיגורסקי	2.00
אבטחת מזון מפני זיהום (משותף עם מחלות זיהומיות, בריאות הסביבה ואפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)	48325005	דר' ז. שטל	2.00
איכות אוויר ובריאות האוכלוסייה	48329002	דר' ר. פלד	2.00
סוגיות בבריאות וסביבה (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת)	48329003	דר' מ. גדלביץ פרופ' א. גרוטו	2.00
מבוא לאפידמיולוגיה סביבתית - סוגיות נבחרות (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת ומניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)	48321010	דר' ר. גולן	2.00
אפידמיולוגיה פרינטאלית והסביבה (משותף עם בריאות האם והילד, קידום בריאות ורפואה מונעת ומניעה ובקרה של מחלות זיהומיות)	48328377	דר' ת. וינשטוק	2.00
קורסי בחירה			
כתיבה אפקטיבית של מאמרים אפידמיולוגיים (משותף עם אפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות ומחלות זיהומיות)	47028114	פרופ' א. שי	3.00

הערה: * על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראו ידיעון רלבנטי)

3.00	פרופ' מ. פריגר	47028003	ביוסטטיסטיקה III : מודל רגרסיה (משותף עם אפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות ומחלות זיהומיות)
3.00	פרופ' מ. פריגר	47021183	נושאים נבחרים בביוסטטיסטיקה : ניתוח סדרות עתיות (משותף עם מחלות זיהומיות ואפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)
3.00		68620024	חוק ומשפט במערכת שירותי (משותף עם ניהול מערכות בריאות)
2.00	דר' מ. כץ	48322002	ניהול סיכונים ברפואה (משותף עם מחלות זיהומיות ואפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות)
3.00	דר' א. נפרסטק	37626061	דיני איכות סביבה (משותף עם הנדסה סביבתית) [^]
3.00	דר' ד. הרטמן	37626041	ניהול סביבתי (משותף עם הנדסה סביבתית) [^]
3.00	דר' מ. חליחל	37626051	מבוא למיקרוביולוגיה סביבתית (משותף עם הנדסה סביבתית) [^]

[^] קורסים אלו ניתנים על ידי היחידה להנדסה סביבתית בפקולטה למדעי ההנדסה. תלמידים המעוניינים לבחור אחד מהקורסים הנ"ל יעשו זאת בתאום יחידה זו (ניתן לבחור רק קורס אחד מתוך השלושה).

הערה:

* על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראה ידיעון רלבנטי)

10. תוכנית התמחות בכריאות הציבור

5. תכנית התמחות במסלול קליני באפידמיולוגיה תזונתית ומחלות כרוניות*
מרכזי ההתמחות: פרופ' דנית שחר, פרופ' אריס שי ופרופ' יעקב הנקין

א. מבוא

התכנית מיועדת לסטודנטים בעלי רקע קודם בתזונה או עניין בתחום המחקר התזונתי האפידמיולוגי ובקשר בין חשיפה תזונתית לתחלואה וגם לסטודנטים המעוניינים להתמחות בהיבט המחקרי של מחלות כרוניות בבחינת: "מניעה-איתור-התערבות" (prevention-detection-intervention). בקורס נתייחס למחלות כרוניות כגון מחלות מטבוליות, מחלות ממאירות, מחלות נפש, מחלות זיהומיות, מחלות דרכי נשימה, מחלות שלד, מחלות אורטופדיות ומחלות דרכי העיכול

ב. מטרות

1. להכיר את שיטות המחקר התזונתית הקיימות
2. להקנות לסטודנטים הבנה לגבי אופיין הייחודי של מחלות כרוניות ודרכי ההתמודדות במחלות אלה בקהילה
3. להכיר שיטות הערכה תזונתית הנהוגות במחקרים אפידמיולוגיים
4. להקנות לסטודנטים כלים למחקר בתחום של מחלות כרוניות וכלים לתכנון תוכניות מניעה והתערבות בקהילה
5. להכיר מבנה מאגר נתונים תזונתיים
6. להכיר שיטות ניתוח סטטיסטי של נתונים ממחקרים במחלות כרוניות ומחקרים תזונתיים
7. העשרת הידע של הסטודנטים בקשר בין תזונה ומחלות, תזונה מונעת ותזונה טיפולית

ג. דרישות

- דרישת קדם: קורס בסיסי באפידמיולוגיה
1. השלמת קורסי החובה של התוכנית (4 נק"ז)
  2. צבירת 4 נק"ז בקורסי הבחירה מרשימת הקורסים המומלצים ע"י המגמה (ראה רשימה להלן)
  - סה"כ נדרשת השתתפות בקורסי ההתמחות בהיקף של 8 נקודות זכות
  3. השתתפות פעילה בסמינר לאפידמיולוגיה יישומית (48323003) וביצוע פרויקט מחקרי במסגרת הסדנא לאפידמיולוגיה יישומית (48323002) - 8 נק"ז

הערה:

* על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראו ידיעון רלבנטי)

ד. רשימת קורסי ההתמחות

רשימת קורסי ההתמחות כוללת קורסים הן ברמה המחקרית והן ברמה היישומית של שילוב תזונה ומחלות כרוניות במניעה ובטיפול. ברמה המחקרית יושם דגש על שיטות המחקר במחלות כרוניות והמחקר התזונתי, איסוף הנתונים ושיטות לניתוח נתונים תזונתיים באוכלוסיות שונות.

שם הקורס	מספר הקורס	מרכז הקורס	נק"ז
קורסי חובה			
אפידמיולוגיה תזונתית	47028113	פרופ' ד. שחר פרופ' א. שי	2.00
קרדיולוגיה מונעת ומחלות כרוניות בעידן המודרני (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת)	48327003	פרופ' א. שי פרופ' י. הנקין	3.00
תזונה בבריאות וחולי	48321007	פרופ' ד. שחר	2.00
קורסי בחירה			
אפידמיולוגיה תזונתית של ילדים (משותף עם בריאות האם והילד וקידום בריאות ורפואה מונעת)	48324004	פרופ' ד. שחר	2.00
תזונת קשישים (משותף עם תוכנית לימודים בגרונטולוגיה ומוגבל ל-6 סטודנטים)	48222405	פרופ' ד. שחר	2.00
אפידמיולוגיה של מחלות כרוניות	47028131	פרופ' א. פורת	2.00
כתיבה אפקטיבית של מאמרים אפידמיולוגיים (משותף עם מחלות זיהומיות ובריאות הסביבה)	47028114	פרופ' א. שי	3.00
ביוסטטיסטיקה III: מודל רגרסיה (או כל קורס מתקדם אחר בסטטיסטיקה באישור מרכז ההתמחות. משותף עם מחלות זיהומיות ובריאות הסביבה)	47028003	פרופ' מ. פריגר	3.00
מבוא לקידום בריאות (משותף עם קידום בריאות ורפואה מונעת, במידה שלא נלקח כקורס חובה מתוך אשכולות)	48326005	דר' נ. דאוד	3.00
ניהול סיכונים ברפואה (משותף עם מחלות זיהומיות ובריאות הסביבה)	48322002	דר' מ. כץ	2.00
אבטחת מזון מפני זיהום (משותף עם בריאות הסביבה ומחלות זיהומיות)	48325005	דר' ז. שטל	2.00
נושאים נבחרים בביוסטטיסטיקה: ניתוח סדרות עתיות (משותף עם בריאות הסביבה ומחלות זיהומיות)	47021183	פרופ' מ. פריגר	3.00

הערה:

* על תלמידי שנה ב' שהחלו את לימודיהם בתוכנית בשנה"ל תשע"ח חל תקנון התמחויות של תשע"ח (ראו ידיעון רלבנטי)

10. תוכניות לימודים בבריאות הציבור

6.1. מגמה בניהול מערכות בריאות במסלול ללא תיזה
מרכזי המגמה: פרופ' נדב דוידוביץ ופרופ' דן גרינברג

א. יעד ומטרות התוכנית

תוכנית הלימודים מיועדת למתמחים בבריאות הציבור המעוניינים לרכוש מיומנויות בתחום ניהול מערכות הבריאות. תוכנית הלימודים מציעה מקצועות מתחום הניהול הציבורי והעסקי עם דגש על קורסים מתחום הניהול הרפואי. במסגרת מסלול זה ירכוש התלמיד ידע מתקדם בתיאוריות, טכניקות וכלים ל: א. איתור, אפיון והצעת פתרונות לבעיות בנושאי מדיניות בריאות; ב. תכנון והקמת שירותי בריאות; ג. הגדרת הבעיות, הצרכים ויעדי בריאות ברמה הקהילתית והלאומית; ד. יזום, ארגון וניהול מערכות בריאות ברמות שונות

ב. פירוט המטרות

1. להכיר את מערכת הבריאות הציבורית בישראל, מבנה ארגוני, חקיקה ותפעול
2. להכיר את סוגיות המרכזיות בתחום ניהול מערכות בריאות בארץ ובעולם
3. להכיר את חוקי הבריאות השונים, בדגש על חוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק זכויות החולה ופקודת בריאות העם והשפעתם על מערכת הבריאות הציבורית בישראל
4. לרכוש כלים להבנה, הערכה ולניהול של מערך השירות הרפואי-בריאותי בישראל
5. להכיר את מערכת היחסים בין גורמי הבריאות השונים בישראל והשפעתם על השירות הרפואי הציבורי
6. להכיר ולנתח את המשמעות הניהולית של תכני בריאות הציבור השונים בישראל ובעולם
7. לרכוש כלים לפיתוח מערך שירות רפואי ציבורי מתאים לקהילות השונות בארץ

ג. תיאור התוכנית ודרישות לסיום התואר במסלול קליני (ללא תזה) עם מגמה במנהל רפואי

כל תלמיד המבקש ללמוד במגמת מנהל יעבור ראיון קבלה אצל אחד ממרכזי המגמה. המגמה מוגבלת ל-10 סטודנטים לשנה, לכל היותר. התוכנית מחייבת את התלמיד ללמוד 4 קורסי חובה (סה"כ 12 נק"ז) המוצעים ע"י התוכנית למוסמך בניהול מערכות הבריאות (ראה טבלה להלן), בנוסף לקורסי החובה הכלולים בתוכנית ה-MPH (27 נק"ז). תלמיד שבחר במסלול הקליני יבחר 4 קורסים (8 נק"ז) המוצעים באחת מתוכניות ההתמחות הקליניות וחייב להשתתף בסמינר וסדנא לאפידמיולוגיה יישומית (8 נק"ז). סה"כ 55 נק"ז. תלמידי המגמה יידרשו לבצע עבודת גמר או פרויקט מחקר הכוללים פרק מתחום ניהול מערכות בריאות. נושא פרויקט הגמר יאושר באופן ראשוני מבחינת התאמתו לנושאי המגמה לניהול, על ידי אחד ממרכזי המגמה. לכל סטודנט המבצע עבודת גמר יוצמד מנחה מתודולוגי מהמחלקה לניהול מערכות בריאות. בנוסף לאישור הצעת המחקר על ידי המחלקה לאפידמיולוגיה, יידרש אישור המחלקה לניהול מערכות בריאות

סוג הקורס	מס' קורסים	שמות קורסים (נק"ז)	מס' קורס	מס' נק"ז
קורסי חובה MPH	10	אפידמיולוגיה I (3) ביוסטטיסטיקה I (3) מבוא ל-SPSS (2) אפידמיולוגיה II (3) ביוסטטיסטיקה II (3) מבוא לסוציולוגיה של הבריאות (2) 1 מתוך 2 הקורסים: 1. מבוא לבריאות הסביבה (3) 2. מבוא לקידום בריאות (3) מערכות בריאות בישראל (3) מבוא לכלכלת בריאות (3) מבוא לבריאות הציבור (2)	47028187 48321006 47028000 47028111 47021182 48321001 47028055 48326005 48321008 48321003 48321004	27
קורסי חובה MHA	4	מרשימת קורסי חובה MHA (12)	-	12
קורסי התמחות MPH	4	מרשימת קורסי התמחות (8)	-	8
סדנא וסמינר באפידמיולוגיה יישומית	2	סדנא לאפידמיולוגיה יישומית (6) סמינר לאפידמיולוגיה יישומית (2)	48323002 48323003	8
חובה אוניברסיטאית	1	לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית (0)	90055001	0
סה"כ	21	55	-	55

ד. רשימת קורסי המגמה

על הסטודנט לבחור 4 קורסים מתוך רשימת קורסי החובה, לפי המלצת מרכזי המגמה (ראה פירוט בטבלה להלן). רשימת קורסי החובה בנויה כך שעל התלמיד לבחור קורס אחד מכל אשכול (I, II, III, IV). לכל קורס משקל של 3 נקודות זכות.

שם הקורס	מספר הקורס	מרכז הקורס	נק"ז
I. מערכות הבריאות בעולם / מדיניות מערכות בריאות	68620023 68620022	פרופ' ד. גרינברג פרופ' ט. חורב	3.00 3.00
II. סוגיות במדיניות וניהול מערכות בריאות / איכות וניהול סיכונים בשירותי הבריאות / הערכת תוכניות ושירותים במערכת הבריאות / ניהול בתי חולים	68620044 68620003 68620013 68620026	פרופ' נ. דוידוביץ עו"ד דר' ש. פויירינג פרופ' א. רותם דר' מ. שרף / דר' א. וינשטיין	3.00 3.00 3.00 3.00
III. מימון ציבורי* / הערכה כלכלית של טכנולוגיות במערכת הבריאות	68620039 68620017	פרופ' ג. בן-נון פרופ' ד. גרינברג	3.00 3.00
IV. הנעת עובדים במערכות בריאות / ניהול אסטרטגי של משאבי אנוש במערכת הבריאות / ניהול קונפליקטים ומשא ומתן במערכת הבריאות / אינפורמטיקה רפואית- מערכות מידע ברפואה	68620019 68620011 68620035 68620011	דר' ד. ון דייק פרופ' א. רותם פרופ' נ. דוידוביץ דר' ש. קודיש	3.00 3.00 3.00 3.00

* לקורס זה יש דרישת קדם (מבוא לכלכלת בריאות 48321003)

10. תוכניות לימודים בבריאות הציבור

6.2. מגמה בניהול מערכות בריאות במסלול עם תיזה
מרכזי המגמה: פרופ' נדב דוידוביץ ופרופ' דן גרינברג

א. יעד ומטרות התוכנית

תוכנית הלימודים מיועדת למתמחים בבריאות הציבור המעוניינים לרכוש מימונויות בתחום ניהול מערכות הבריאות. תוכנית הלימודים מציעה מקצועות מתחום הניהול הציבורי והעסקי עם דגש על קורסים מתחום ניהול מערכות בריאות. במסגרת מסלול זה ירכוש התלמיד ידע מתקדם בתיאוריות, טכניקות וכלים ל: א. איתור, אפיון והצעת פתרונות לבעיות בנושאי מדיניות בריאות; ב. תכנון והקמת שירותי בריאות; ג. הגדרת הבעיות, הצרכים ויעדי בריאות ברמה הקהילתית והלאומית; ד. ייזום, ארגון וניהול מערכות בריאות ברמות שונות

ב. פירוט המטרות

1. להכיר את מערכת הבריאות הציבורית בישראל, מבנה ארגוני, חקיקה ותפעול
2. להכיר את סוגיות המרכזיות בתחום ניהול מערכות בריאות בארץ ובעולם
3. להכיר את חוקי הבריאות השונים, בדגש על חוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק זכויות החולה ופקודת בריאות העם והשפעתם על מערכת הבריאות הציבורית בישראל
4. לרכוש כלים להבנה, הערכה ולניהול של מערך השירות הרפואי-בריאותי בישראל
5. להכיר את מערכת היחסים בין גורמי הבריאות השונים בישראל והשפעתם על השירות הרפואי הציבורי
6. להכיר ולנתח את המשמעויות הניהוליות של תכני בריאות הציבור השונים בישראל ובעולם
7. לרכוש כלים לפיתוח מערך שירות רפואי ציבורי מתאים לקהילות השונות בארץ

ג. תיאור התוכנית ודרישות לסיום התואר במסלול מחקרי (עם תזה) עם מגמה במנהל רפואי

כל תלמיד המבקש ללמוד במגמת מנהל יעבור ראיון קבלה אצל אחד מרכזי המגמה. המגמה מוגבלת ל-10 סטודנטים לשנה, לכל היותר. התוכנית מחייבת את התלמיד ללמוד 4 קורסי חובה (סה"כ 12 נק"ז) המוצעים ע"י התוכנית למוסמך בניהול מערכות הבריאות (ראה טבלה להלן), בנוסף לקורסי החובה הכלולים בתוכנית ה-MPH (31 נק"ז). תלמיד שבחר במסלול מחקרי יחויב בהגשת עבודת גמר (תיזה) במקום הלימודים באחת מההתמחויות הקליניות, בהיקף של 15 נק"ז. סה"כ 58 נק"ז. תלמידי המגמה יידרשו לבצע עבודת גמר או פרויקט מחקר הכוללים פרק מתחום ניהול מערכות בריאות. נושא העבודה יאושר באופן ראשוני מבחינת התאמתו לנושאי המגמה למנהל, על ידי מרכזי המגמה. לכל סטודנט המבצע עבודת גמר יוצמד מנחה מתודולוגי מהמחלקה לניהול מערכות בריאות. בנוסף לאישור הצעת המחקר על ידי המחלקה לאפידמיולוגיה, יידרש אישור המחלקה לניהול מערכות בריאות

סוג הקורס	מס' קורסים	שמות קורסים (נק"ז)	מס' קורס	נק"ז לשקלול
קורסי חובה MPH	11	ביוסטטיסטיקה I (3) מבוא ל-SPSS (2) אפידמיולוגיה I (3) ביוסטטיסטיקה II (3) אפידמיולוגיה II (3) מערכות בריאות בישראל (3) מבוא לכלכלת בריאות (3) מבוא לסוציולוגיה של הבריאות (2) מבוא לבריאות הציבור (2) סמינר מחקר (1) מבוא לכתיבה אפקטיבית של מאמרים מדעיים – סדנא מרוכזת (0)	48321006 47028000 47028187 47021182 47028111 48321008 48321003 48321001 48321004 47020012 47020025	25
קורסי חובה MPH לבחירה בתוך אשכול	2	קורס 1 מתוך אשכול 1: אפידמיולוגיה III (3) ביוסטטיסטיקה III (3) קורס 1 מתוך אשכול 2: 1. מבוא לבריאות הסביבה (3) 2. מבוא לקידום בריאות (3)	47028161 47028003 47028055 48326005	6
קורסי חובה MHA	4	מרשימת קורסי חובה MHA (12)	-	12
תיזה	-	תיזה א' (7.5) תיזה ב' (7.5)	48329989 48329990	15
חובה אוניברסיטאית	1	לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטרדה מינית (0)	90055001	0
סה"כ	18	58		58

ד. רשימת קורסי המגמה

על הסטודנט לבחור 4 קורסים מתוך רשימת קורסי החובה, לפי המלצת מרכזי המגמה (ראה פירוט בטבלה להלן). רשימת קורסי החובה בנויה כך שעל התלמיד לבחור קורס אחד מכל אשכול (I, II, III, IV). לכל קורס משקל של 3 נקודות זכות.

שם הקורס	מספר הקורס	מרכז הקורס	נק"ז
I. מערכות הבריאות בעולם / מדיניות מערכות בריאות	68620023	פרופ' ד. גרינברג	3.00
	68620022	פרופ' ט. חורב	3.00
II. סוגיות במדיניות וניהול מערכות בריאות / איכות וניהול סיכונים בשירותי הבריאות / הערכת תוכניות ושירותים במערכת הבריאות / ניהול בתי חולים	68620044	פרופ' נ. דוידוביץ	3.00
	68620003	עו"ד דר' ש. פויירינג	3.00
	68620013	פרופ' א. רותם	3.00
	68620026	דר' מ. שרף / דר' א. ויינשטיין	3.00
III. מימון ציבורי* / הערכה כלכלית של טכנולוגיות במערכת הבריאות	68620039	פרופ' ג. בן-נון	3.00
	68620017	פרופ' ד. גרינברג	3.00
IV. הנעת עובדים במערכות בריאות / ניהול אסטרטגי של משאבי אנוש במערכת הבריאות / ניהול קונפליקטים ומשא ומתן במערכת הבריאות / אינפורמטיקה רפואית- מערכות מידע ברפואה	68620019	דר' ד. ון דייק	3.00
	68620011	פרופ' א. רותם	3.00
	68620035	פרופ' נ. דוידוביץ	3.00
	68620011	דר' ש. קודיש	3.00

* לקורס זה יש דרישת קדם (מבוא לכלכלת בריאות 48321003)

11. חברי הסגל המעורבים בתוכנית

(לפי סדר א'-ב' של שמות המשפחה)

שם המרצה	יחידת אם	תחומי מחקר
פרופ' אורקין יעקב	מרכז משה פריבס לחינוך רפואי	רפואת ילדים ראשונית בקהילה, הוראת רפואת ילדים
דר' אטיאס אורנה	אשפוז יום ילדים	רפואת מתבגרים בקהילה
דר' בולוטין ארקדי	המחלקה לבריאות הציבור	ביוסטטיסטיקה
פרופ' בורר אברהם	פנימית א'	מחלות זיהומיות במבוגרים
פרופ' בילנקו נטליה	המחלקה לבריאות הציבור ומשרד הבריאות מחוז הנגב	אפידמיולוגיה ובריאות הציבור, מחקרים בתזונה, מחלות זיהומיות בילדים
פרופ' בכנר יעקב	המחלקה לבריאות הציבור	סוציולוגיה של הבריאות, טיפול בלתי פורמאלי בחולים
פרופ' בליצר רן	אגף תכנון ומדיניות בריאות של שירותי בריאות כללית	אפידמיולוגיה של מחלות זיהומיות, תכנון ומדיניות בריאות
דר' גולן רחל	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה סביבתית, זיהום אוויר סביבתי ותחלואה, מחלות נשימתיות, מחלות לב וסוכרת, ניטור איכות אוויר
פרופ' גרוטו איתמר	משרד הבריאות, שירותי בריאות הציבור והמחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה של מחלות זיהומיות, בריאות הסביבה, בריאות הציבור
פרופ' גרינברג דן	המחלקה לניהול מערכות בריאות	מחקרי תוצא, ניתוחי עלות-תועלת, הערכה כלכלית של טכנולוגיות במערכת הבריאות, קבלת החלטות
דר' גרנק ליאת	המחלקה לבריאות הציבור	אובדן ואבל, בריאות הנפש, פסיכו-אונקולוגיה
דר' דאוד ניהאיה	המחלקה לבריאות הציבור	קידום בריאות, התנהגות בריאותית, תוכניות התערבות
פרופ' דוידוביץ נדב	המחלקה לניהול מערכות בריאות	מדיניות בריאות הסביבה, בריאות והגירה, מדיניות חיסונים, אתיקה רפואית
דר' דניאל שרון	רפואת ילדים בקהילה, המחלקה לבריאות הציבור	חשיפה לתרופות בהריון ותוצאים בלתי רצויים, תחלואה בילדים
פרופ' הנקין יעקב	מערך קרדיולוגי, ביה"ח סורוקה	קרדיולוגיה מונעת, תזונה, גורמי סיכון למחלות לב כליליות
דר' וינשטוק תמר	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה סביבתית ופרינטלית, השפעת חשיפות סביבתיות ואחרות על מהלך ההיריון, תוצאותיו, פריון ובריאות במהלך החיים
פרופ' ויצמן שמעון	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה של מחלות כרוניות
פרופ' זוסמן שלמה פ.	אגף לבריאות השן של שירותי בריאות הציבור	רפואת שיניים ציבורית
דר' יגב ירון	בריאות בקהילה	רפואה תעסוקתית, אפידמיולוגיה תעסוקתית
דר' כץ מנואל	בריאות בקהילה	אלימות במשפחה, ניהול סיכונים ברפואה, הוראת רפואת ילדים
דר' לביא-גבעון נגה	מרכז למחלות זיהומיות בילדים, ביה"ח סורוקה	אפידמיולוגיה וניהול נתונים
פרופ' לוי עמליה	המחלקה לבריאות הציבור	פרמקואפידמיולוגיה, אפידמיולוגיה פרינטלית ואפידמיולוגיה סביבתית

11. חברי הסגל המעורבים בתוכנית (המשך)
(לפי סדר א'-ב' של שמות המשפחה)

שם המרצה	יחידת אם	תחומי מחקר
פרופ' מנור אסתר	וירולוגיה וגנטיקה התפתחותית	גנטיקה קלינית והתפתחותית
דר' מנשה עידן	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה, אפידמיולוגיה גנטית, אוטיזם
פרופ' נגן לחיים	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה ובריאות הציבור
דר' נובק לנה	המחלקה לבריאות הציבור	ביוסטטיסטיקה
פרופ' נוימן לילי	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה של מחלת פיברומיאלגיה, ביוסטטיסטיקה, פיתוח ותיקוף סקאלות להערכת איכות חיים בחולים כרוניים
פרופ' פורת אבי	חטיבת הבריאות מכבי שירותי בריאות	הערכת שירותי בריאות ותוכניות התערבות, קבלת החלטות ברפואה, אבטחת איכות בטיפולים רפואיים
פרופ' פליסקין יוסף	המחלקה לניהול מערכות בריאות	קבלת החלטות רפואיות, ניתוחי עלות-תועלת, הערכת טכנולוגיות בשירותי הבריאות
דר' פרי צבי	מחלקה כירורגית, ביה"ח סורוקה	SPSS
פרופ' פריגר מיכאל	המחלקה לבריאות הציבור	ביוסטטיסטיקה, מודלים מתמטיים במדעי הבריאות, שיטות לניתוח נתונים
פרופ' פרייזר דרורה	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה תזונתית, מתודולוגיה של ניסויים קליניים, תכנון ותיקון כלים להערכה תזונתית, מחקרי תזונה ובריאות
דר' קרקיס איזבלה	משרד הבריאות	דלקת כבד נגיפית, אפידמיולוגיה סביבתית, אפידמיולוגיה של מחלות זיהומיות
דר' רותם עמית	בריאות בקהילה	קידום בריאות, גמילה מעישון, התמכרות לחומרים ממכרים
פרופ' ריזנברג קלריס	פנימית א', ביה"ח סורוקה	מחלות זיהומיות במבוגרים
פרופ' שהם-ורדי אילנה	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה פרינטאלית והתערבות קהילתית למניעת מומים מולדים ותאונות בילדים
פרופ' שחר דנית	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה תזונתית, אפידמיולוגיה תזונתית של ילדים, תזונת קשישים, תזונה בבריאות וחולי
דר' שטל זיוה	המחלקה לתזונה של שירותי בריאות הציבור	תזונה ברפואה כללית וקהילה, תכנון והנהגה של דרכי פעולה בתזונה ברפואה כללית וקהילה
פרופ' שי איריס	המחלקה לבריאות הציבור	אפידמיולוגיה תזונתית ואפידמיולוגיה של מחלות כרוניות
פרופ' שינר אייל	נשים וילדות א'	מיילדות וגינקולוגיה

12. תקנון התוכנית לתואר מוסמך בבריאות הציבור

מנהל התוכנית

אחראי על מכלול הפעולות האקדמיות, הארגוניות והמנהליות הכרוכות בניהול התוכנית וחבר בתוקף תפקידו בכל ועדותיה.

ועדת הוראה של התוכנית

ועדת הוראה עוסקת בכל הנוגע לתוכן ולתכנון מהלך ההוראה בלימודים, דנה בהצעות לתכניות לימודים חדשות, מקצועות ותקנונים חדשים. מקבלת החלטות בבקשות של תלמידים בנושאים החורגים מהנהלים ובערעורים על החלטות שנתקבלו בוועדת הקבלה. ועדת הוראה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותוכניות הלימודים המתפרסמים מבלי למסור בכך הודעות אישיות לנוגעים בדבר. הודעה בדבר השינויים תפורסם על גבי לוחות המודעות ותופץ בין התלמידים. השינויים הקבועים יכללו בידיעון לקראת פתיחת שנת לימודים חדשה.

הועדה לשיפוט הצעות מחקר

הועדה לשיפוט הצעות מחקר הינה ועדה מחלקתית הכוללת חברי סגל מהמחלקה לאפידמיולוגיה והערכת שירותי הבריאות. הועדה מעריכה את הצעות המחקר של סטודנטים במסלול המחקרי. על הסטודנט להגיש לוועדה הצעת מחקר על פי ההנחיות. לאחר הערכת ההצעה ע"י הועדה יקבל הסטודנט מכתב ובו יסוכמו הערות הועדה לגבי ההצעה. הצעה יכולה לקבל אישור לביצוע, יכולים להידרש תיקונים אשר יוגשו לוועדה ויאושרו על ידה, יכולים להידרש תיקונים שיאושרו ע"י המנחה או שההצעה לא תקבל אישור לביצוע. אי לכך מומלץ לסטודנטים שלא להתחיל בעבודה על התיזה לפני קבלת האישור מן הועדה.

מזכירות התוכנית

המזכירות מטפלת בכל הנושאים האקדמיים והמנהליים הנוגעים לסדרי הלימודים, תכניות הלימודים, ייעוץ והרשמה לקורסים, טיפול בפניות לוועדת הוראה של התוכנית, אישורי לימודים ועוד.

הליך ערעור על החלטה אקדמית

1. סטודנט יפנה בכתב לוועדת ההוראה של התוכנית.
2. הסטודנט יערער בכתב על החלטת ועדת ההוראה של התוכנית לפני יו"ר ועדת ההוראה של תלמידי מוסמך הפקולטית. מאחר וסמכותו של יו"ר ועדת ההוראה של הפקולטה הואצלה על ידי הדיקן, אין מקום לערעור נוסף בפני הדיקן.
3. הסטודנט יוכל לפנות בערעור בכתב לדיקן לגבי אופן הטיפול בבקשתו ולא לגבי תוכן ומהות ההחלטה עצמה.

פניות לוועדת הוראה בתוכניות לימודים דו-מחלקתיות / דו-פקולטיות

סטודנט הלומד בתכניות לימודים דו-פקולטיות יפנה בנושאים הקשורים לתכנית הלימודים הדיסציפלינרית, לוועדת ההוראה הרלבנטית לדיסציפלינה. לגבי שאר הנושאים, יפנה לאחד מיו"ר ועדות ההוראה המחלקתיות של התכניות והחלטותיו הן הקובעות. מובהר שהסטודנט יוכל לפנות ליו"ר אחד בלבד. ההחלטות יועברו לידיעת יו"ר ועדת ההוראה של תכנית הלימודים הנוספת. במקרים בהם הוסכם על פקולטה אחת שמטפלת בכל הנושאים, ההחלטה תפורסם ותובא לידיעת כל הסטודנטים מראש, והסטודנט יפנה רק לפקולטה האחראית.

בנושאים הקשורים לקורסי בחירה כלליים הסטודנט יפנה לאחת ממחלקות האם, אשר תטפל בבקשה מול המחלקה הרלבנטית (מחלקת הקורס). מובהר שמחלקת הקורס היא הסמכות לקבלת החלטות.

תקנות הלימודים לתואר שני

חובתו של התלמיד לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות כאן ואלו שתתפרסמה על ידי הגופים המוסמכים במהלך הלימודים. התלמיד אחראי על תוכנית לימודיו. אין ביעוץ או בהרשמה לקורסים דרך המחשב בכדי לפטור מאחריות זו.

עומס הלימודים ומשך הלימודים

תלמידים הלומדים תוכנית לימודים מלאה, יומיים בשבוע, חייבים לסיים את לימודיהם בשנתיים (4 סמסטרים). המשך הלימודים בשנה השלישית יהיה כרוך באישור מיוחד של ועדת ההוראה. משך שנות הלימודים לסטודנטים הלומדים יום אחד בשבוע מוגבל ל-3 שנים (6 סמסטרים). במקרים מיוחדים, בכפוף לאישור ועדת ההוראה המחלקתית סטודנטים יוכלו לסיים את לימודיהם עד 5 שנים מיום בו סיימו את הקורס האחרון בתוכנית. סטודנטים שיחרגו מתקופה זו יחויבו לחזור על מספר קורסים שיקבעו ע"י ועדת ההוראה.

עומס הלימודים הסמסטריאלי, כדי להשלים את התואר בתום שנתיים, הוא 2-5 קורסים בממוצע לסמסטר (ללא קורסי השלמה). העומס המקסימאלי לא יעלה על 12.5 נקודות זכות לסמסטר. תלמיד יהיה רשאי לבקש להירשם ל-5 קורסים ולא יותר מ-15 נקודות זכות פעם אחת במהלך לימודיו לתואר על פי אחד הכללים הבאים: אחד הקורסים הוא סדנא מרוכזת או הקורס הוא במסגרת הסמסטר האחרון ללימודיו. הבקשה לרישום לקורס חמישי לאחר הרישום הראשוני לקורסים ולא יאוחר מתום השבוע הראשון ללימודים של אותו סמסטר.

חובות כלל אוניברסיטאיות

עולים חדשים חייבים בלימודי עברית ואנגלית כשפה זרה.

מועמדים שלמדו באוניברסיטאות בחו"ל או בשלוחות של אוניברסיטאות מחו"ל

בעלי תארים מאוניברסיטאות / שלוחות בארץ מחו"ל, המבקשים להתקבל ללימודים לתארים גבוהים, יחויבו בבחינת כניסה: GRE כללי. על המועמדים להמציא אישור מקורי של תוצאות מבחן ה-GRE.

אנגלית כשפה זרה

תנאי ללימודי התואר השני הוא השלמת כל חובות האנגלית כשפה זרה ראשונה לתואר הראשון (אנגלית ברמת מתקדמים 2). ועדת הקבלה רשאית לחייב תלמיד, אשר רמת ידיעותיו באנגלית אינה מספקת, בבחינת ידע באנגלית או בלימוד הקורס אנגלית מתקדמים 2 ובלמודי השלמה, במידת הצורך. תלמידים שמעוניינים ללמוד אנגלית לפני תחילת לימודיהם, בין כשפה זרה ובין כשפת עזר לאחד מתחומי התמחותם, רשאים להירשם ללימודי קיץ. בקיץ מתקיימים קורסים מרוכזים באנגלית. מטרת הקורס באנגלית כשפה זרה היא להכשיר את הסטודנט לקריאה עצמאית של פרסומים מקצועיים בשפה האנגלית. הקורסים באנגלית נערכים על פי רמות. התלמיד מסווג לרמה המתאימה על פי תוצאות המבחן הפסיכומטרי או מבחן אמי"ר. התלמיד מתקדם מרמה לרמה עד שיסיים בהצלחה את הקורס מתקדמים 2. יש לסיים את כל לימודי האנגלית עד סוף שנה ב' ללימודי התואר. סטודנטים בעלי תעודות מאוניברסיטאות בחו"ל, חייבים בקורס אנגלית מתקדמים 2 אלא אם שפת ההוראה באוניברסיטה בחו"ל הייתה אנגלית.

עברית לעולים חדשים (ללא בגרות ישראלית או נמצאים פחות מ-5 שנים בארץ)

תוכנית הלימודים מיועדת להקנות לתלמיד ידע רחב בעברית. ידע זה יכשירו לתפקד כראוי במישור האקדמי, להבין הרצאות, לקרוא חומר עיוני ולהגיש עבודות ברמה סבירה. ידיעת השפה העברית היא דרישה בסיסית מכל תלמיד באוניברסיטת בן גוריון בנגב. חובת העברית חלה גם על תלמידי תואר שני. תלמיד באוניברסיטת בן גוריון בנגב שלא קיבל את חינוכו התיכוני או האקדמי במוסד שלשונו עברית, חייב להוכיח שליטה בשפה העברית. עולים חדשים שלא נבחנו בבחינה הפסיכומטרית בעברית, חייבים להיבחן בבחינת יע"ל (ידע עברית לעולים) לקביעת רמתם בעברית. מועמדים שלא סווגו לרמה ד' לפחות בעברית לא יוכלו להתחיל לימודיהם גם אם הם עומדים בדרישות הקבלה האחרות. לפקולטה למדעי הבריאות לא יתקבלו מועמדים שסווגו לרמה הנמוכה מרמה ה' בעברית. פטורים מהמבחן וכן מלימודי עברית יינתנו לאלה שקיבלו פטור מלימוד עברית באוניברסיטה אחרת בארץ או בוגרי היחידה ללימודים קדם-אקדמיים באוניברסיטת בן גוריון, שקיבלו ציון 75 לפחות ברמה ו' בעברית. סטודנט

עולה בעל תעודת בגרות ישראלית גם פטור מלימודי עברית. ציון הסיום של רמה ו' - 75. לימודי העברית אינם מזכים את הלומד בנקודות זכות.

לומדה להכרת חוק "מניעת הטרדה מינית"

בתחילת כל שנת לימודים מחויבים הסטודנטים החדשים בקורס "לומדה להכרת חוק מניעת הטרדה מינית". מטרת הקורס להכיר נהלים למניעת הטרדה מינית. הקורס מועבר באמצעות לומדה אינטראקטיבית דרך האינטרנט, והלימוד מתבצע במקום ובשעה הנוחים לסטודנט ללא צורך בכיתה. הקורס הוא חובה במהלך שנה ראשונה ללימודים ולא ניתן לסיים את התואר בלעדיו. סטודנטים שנרשמו לקורס בתקופת היעוץ, נדרשים להזדהות בכניסתם ללומדה ומחויבים בתרגול ובמבחן. התוצאות מדווחות למינהל הסטודנטים.

מעמד אקדמי

תלמיד הלומד לתואר שני יכול להיות באחד משלושת המצבים הבאים:
 מן המניין - תלמיד שעמד בדרישות הקבלה ואינו חייב בקורסי השלמה.
 מן המניין - חייב בקורסי השלמה - תלמיד שעמד בדרישות הקבלה אולם חייב בקורס השלמה אחד לפחות.
 לא מן המניין - משלים / משתלם - תלמיד שהתקבל כחריג. תלמיד זה חייב לעמוד בתנאי הקבלה. עמד התלמיד בהצלחה בתנאים - יעבור ל"מן המניין", ולא - יופסקו לימודיו בתכנית.

סדרי הלימודים - ייעוץ והרשמה לקורסים

בתחילת כל סמסטר יימסרו סדרי הייעוץ וההרשמה לקורסים. ניתן לבצע שינויים בתכנית הלימודים בתקופת השינויים (בשבועיים הראשונים של כל סמסטר). סטודנט שלא נרשם לקורס במחשב, לא יוכל לקבל ציון באותו קורס. סטודנט שנרשם לקורס ולא קיבל ציון, ייחשב הציון כאפס (700) במוצע לימודיו. מודגש שהאחריות על מערכת הלימודים, חלה על התלמיד. תלמיד הכותב עבודה גמר חייב להיות תלמיד פעיל באוניברסיטה בכל סמסטר עד להגשת העבודה לשיפוט. לתלמיד שלא ערך רישום לקורסים במחשב, יופסקו לימודיו בגין "אי עריכת רישום". מודגש בזאת שהאחריות על מערכת הלימודים חלה על התלמיד ואין בעובדה שבוצע רישום במחשב בכדי לפטור מאחריות זו.

ביטול רישום לקורסים

ניתן לבטל את הרישום לקורסים גם מעבר לתקופת השינויים אולם לא יאוחר משבועיים מתום הסמסטר. ביטול קורס לאחר תום תקופת השינויים כרוך בתשלומים נוספים ואינו משנה את היקף שכר הלימוד. תלמיד שביטל רישום לקורס - "ביטול אקדמי" אינו זכאי לגשת לבחינה גם אם קורס זה מופיע בכרטיס הנבחן. בקיוסק המידע הקורס יופיע לתלמיד עם ציון "710", שמשמעו ביטול אקדמי.

נוכחות והיעדרות משיעורים

סטודנט זכאי להיעדר בסמסטר, בשל אירוע מזכה מ-30% מכלל השיעורים בכל קורס שחלה בו חובת נוכחות. סטודנטית שילדה זכאית להיעדר עד שישה שבועות לאחר הלידה בכל קורס שחלה בו חובת נוכחות. במקרה שבו זכאי הסטודנט להיעדר גם מסיבה אחרת, שיעור ההיעדרות הכולל המותר בהתאם יהיה 30%. סטודנט שנעדר בשל אירוע מזכה, או סטודנטית שילדה, רשאי לדחות קורס ולחזור עליו ללא תשלום נוסף, בתנאי שעדיין לא נבחן.

שיטת ההערכה

הציונים בקורסים הינם בשיטה מאונית. במקרים חריגים יקבע ציון עובר/נכשל. הציונים בקורס יכולים להיקבע על בסיס המרכיבים הבאים, כולם או חלקם: בחינה סופית, תרגילים, עבודות, בחנים והשתתפות פעילה. הרכב הציון ותנאים נוספים יימסרו על ידי המורה האחראי לקורס בתחילתו. ציון עובר הוא 65 אלא אם כן צוין אחרת בדרישות הקורס. הציונים יפורסמו על לוחות המודעות, בקיוסק המידע שבאתר האינטרנט האוניברסיטאי ובמענה הקולי. חובתו של התלמיד לבדוק פרסומים אלו. במקרים בהם לא ייבחן התלמיד בקורס אליו הוא רשום, יעודכן ציונו כ - "700". ציון זה שווה ערך ל-0 והוא ישוקלל בממוצע המצטבר של התלמיד וייחשב במניין הכישלונות. באם סטודנט שנכשל בקורס, חזר עליו והשיג ציון עובר - יופיע בגיליון הציונים הציון העובר בלבד. בקורסים שאינם מקנים נק"ז והם דרישות קדם

יצוין בגיליון הציונים אם הסטודנט עבר / לא עבר או קיבל פטור. אם המדובר בדרישה לתואר (ללא נק"ז) – יופיע הציון.

סילבוס הקורס

הסילבוס, כולל דרישות הקורס, מחייב את כל הסטודנטים הלומדים בקורס ללא קשר למחלקה / פקולטה או רמת התואר של הסטודנט.

השלמת מטלות בקורס

הדרישות והחובות החלות בכל קורס נמסרות על ידי מרצה הקורס בתחילת הסמסטר ולא יאוחר מתום השבוע השלישי. אחריותו של התלמיד להשלים את כל הדרישות על פי לוח הזמנים שנקבע על ידי מרצה הקורס, אולם לא יאוחר מתום מועדי הבחינות של אותו סמסטר. יוצא מכלל זה, הגשת עבודת סמינר, אותה ניתן להגיש לא יאוחר מעשרה ימים מתום מועדי ב'. בקורסים בהם נדרשת הגשת עבודה במקום בחינה, יש להגיש את העבודה תוך חודש ימים מסיום הקורס, לכל היותר.

חזרה על הקורס וכישלון בקורס

תלמיד שנכשל בקורס חובה או קורס השלמה חייב לחזור עליו. נכשל התלמיד שנית בקורס כנ"ל, יופסקו לימודיו בתוכנית. תלמיד שנכשל בקורס בחירה, רשאי לחזור עליו או ללמוד קורס בחירה חילופי. הכישלון לא ישוקלל עם סיום התואר אלא רק בממוצעים השונים במהלך הלימודים. תלמיד שצבר שלושה כישלונות בתכנית, יופסקו לימודיו, במניין הכישלונות ימנו גם אותם קורסים בהם לא נבחן התלמיד (ציון 700). תלמיד שחזר על קורס שנבחן בו, יירשם הציון האחרון בגיליון הציונים הסופי בתוספת הערה שהתלמיד חזר על הקורס. בחישוב הממוצע יכלול הציון האחרון. תלמיד המבקש לשפר ציוניו, רשאי לחזור על קורס ו/או להשתתף בקורס אחר, ולבקש להשמיט מהממוצע הכללי את הציון הנמוך, וזאת לאחר סיום הקורס או הסמסטר, לפי המוקדם, אלא אם כן הוסכם אחרת.

מועדי בחינות

בתום כל סמסטר מתקיימות בחינות. תלמידי תואר שני רשאים לגשת למועד אחד בלבד. במקרים שבהם נמנעה מהתלמיד האפשרות לגשת למועד הראשון, יהיה זכאי למועד מיוחד. הזכאות תינתן רק במקרים בהם הייתה "מניעה חמורה" לגשת לבחינה (ראה "תקנון הבחינות"). הזכאות טעונה אישור ועדת ההוראה. מועדים אלו יתקיימו בחודשים ספטמבר ואוקטובר או במועדי הבחינות הרגילים שבסמסטר לאחר מכן, המוקדם מבין השניים.

היעדרות מוצדקת מבחינות

לעניין זה ראה "תקנון הבחינות"

נוהל זכויות סטודנטיות בהריון, לידה, אימוץ וקבלת ילד למשמורת

ראו נוהל המלא והמעודכן

<http://in.bgu.ac.il/acadsec/DocLib2/-%20ואימוץ20%לידה20%בהריון20%סטודנטים20%זכויות20%המלא20%והמעודכן20%לינואר201520%20.pdf>

1. היעדרות משיעורים - סטודנטית יולדת רשאית להעדר מהרצאות פרונטאליות לתקופה של 4 שבועות מיום הלידה, זאת בנוסף לזכויות בסיסיות הנוגעות להיעדרות מלימודים. סטודנטית שילדה פג רשאית להיעדר מהרצאות פרונטאליות לתקופה של 6 שבועות מיום הלידה.
2. הגשת תרגילים ועבודות - סטודנטית יולדת רשאית להגיש באיחור של 4 שבועות ממועד סיום חופשת הלידה או עד איחור של 8 שבועות מהמועד שנקבע להגשת התרגילים והעבודות (המועד המאוחר יותר).
3. מעבדות, סדנאות ועבודה מעשית - השלמת מעבדות, ו/או סדנאות, ו/או עבודה מעשית תיעשה בתיאום עם המרצה בפרק הזמן שייקבע על ידו, בהתאם לאופי הדרישות בכל אחת מהמטלות הנ"ל. אם לדעת המרצה לא ניתן להשלים את הדרישות ללא נוכחות, יהיה על הסטודנטית

להשתתף שוב בסמסטר הקרוב בו יוצע. השלמת הדרישות כמפורט לעיל תהיה פטורה מתשלום שכ"ל נוסף.

4. ביטול קורס - סטודנטית יולדת תהיה רשאית לבטל הרשמתה לקורס גם לאחר המועד האחרון לביטול ובתנאי שטרם נבחנה.

5. בחינות - סטודנטית יולדת רשאית להעדר מבחינות לתקופה של עד 3 חודשים מיום הלידה ותהיה זכאית להיבחן בקורסים בהם לא נבחנה בתקופה הנ"ל, במועדי הבחינות המקובלים (מועדי ב' / מועד מיוחד). מובהר כי זכאית למועד מיוחד אחד בלבד.

החזרת מחברות בחינה

מורה הקורס, על פי שיקול דעתו, רשאי להחליט להחזיר או להשאיר ברשותו את מחברות הבחינה. אין בהחלטה זו לפגום בזכותו של התלמיד לעיין בבחינה ולערער על הציון. מחברות הבחינה יושמדו תוך חודשיים מיום הבחינה ללא הודעה נוספת.

ערעור על ציונים

תלמיד רשאי לערער על הציון בקורס או בבחינה מנימוקים אקדמיים או בשל שקלול שגוי, תוך שבוע ימים לאחר פרסום הציונים, או במועדים שיקבעו לכך עם פרסום הציון. הערעור יידון על ידי מורה הקורס. כל שינוי בציון סופי טעון אישור ועדת הוראה. יש לזכור כי תוצאת ערעור יכולה להיות אחת מהשלוש: ללא שינוי, העלאת הציון או הורדת הציון. את הערעורים יש להגיש בכתב על גבי טופס המיועד לכך תוך ציון הנימוקים לערעור. במקרה של ערעור על בחינה יש לצרף את מחברות הבחינה. לא יידון ערעור על בחינה אם מחברות הבחינה הוצאה ממקום החלוקה או שהבחינה נכתבה בעפרון. לא יידונו ערעורים במועדים אחרים אלא אם נתקיימה מניעה חמורה (כפי שמוגדר לצורך אישור מועדים מיוחדים) וכל זאת לא יאוחר מחודשיים מיום פרסום הציון.

נוהל בדיקת עבודה מסכמת בקורס (שמשקלה 30% לפחות)

משך בדיקה לתואר ראשון - חודש, לתואר שני (לא עבודת תזה) - 45 ימים
זמן להגשת ערעור - תוך שבוע
בדיקת הערעור - תוך שבועיים

פטור והכרה בקורסים

לא יינתנו "פטורים" ו"הכרות" מקורסי בחירה.

"פטור" הוא שחרור מלימודי קורס ללא זיכוי בנקודות הזכות.

תלמיד שיקבל פטור מקורס חובה, יצטרך לקחת במקומו קורס אלטרנטיבי, בהמלצת היועץ, בהיקף הנק"ז כפי שמוגדר בתוכנית ה-MPH.

"הכרה" הוא שחרור מלימודי קורס כולל זיכוי בנקודות הזכות עם או בלי הכרה בציון.

יוכר קורס שנלמד במסגרת אקדמית ברמה של תואר שני ולא יאוחר מ-5 שנים ממועד הבקשה, ובתנאי שהקורס לא שימש לקבלת תואר אחר.

תנאים מקדימים לדיון במתן "פטור" או "הכרה":

א. הקורס הנדון חייב להתאים בתוכנו וברמתו למסגרת הלימודים הנוכחית עם ציון לא נמוך מ-80

ובאישור מורה הקורס בתוכנית ה-MPH.

ב. אם הקורס נלמד באוני' בן גוריון, יוכר הקורס עם נקודות הזכות והציון. אם הקורס נלמד

באוניברסיטה אחרת, יוכרו רק נקודות זכות.

הליכים: לקבלת "פטור" או "הכרה" יפנה הסטודנט למזכירות התוכנית ויגיש עם טופס הבקשה, סילבוס של הקורס וגיליון ציונים מוסמך. תשובה תועבר לסטודנט לאחר שבקשתו תיבדק על ידי מורה הקורס וועדת הוראה של התוכנית.

סטודנט ללימודי מוסמך בכריאות הציבור שסיים את לימודיו לתואר ראשון במחלקה לניהול מערכות בריאות באוניברסיטת בן-גוריון או בתוכנית מקבילה לתואר ראשון (למשל, מכללת יהודה ושומרון, מכללת עמק יזרעאל), לא יוכל ללמוד את שני הקורסים הבאים "מבוא לכלכלת בריאות" (48321003) ו"מערכות הבריאות בישראל" (48321008) במסגרת לימודי החובה בתוכנית לימודי המסטר בכריאות הציבור ובמקום קורסים אלו יהיה עליו ללמוד קורסים מתחום ניהול מערכות בריאות, תואר שני, על פי המלצה פרטנית של המחלקה לניהול מערכות בריאות. כללים אלה יחולו גם על סטודנטים שלמדו או

בעלי תואר שני בניהול מערכות בריאות. בוגרי ניהול מערכות בריאות בתואר ראשון ושני אינם רשאים ללמוד קורסי בחירה של המחלקה לניהול מערכות בריאות.

חישוב ממוצע סמסטריאלי, שנתי ומצטבר

כל הממוצעים הם ממוצעים משוקללים. הציון המשמש לחישוב הממוצע הוא הציון האחרון. סטודנט שלא קיבל ציון בקורס, ללא הצדקה, ישוקלל הציון 0 בממוצע המצטבר שלו (בגיליון הציונים מעודכן 700). יוצא מכלל זה ממוצע לצורך בדיקת התניה שנקבעה בעת הקבלה ללימודים. במקרה של קורסי בחירה מעל לנק"ז המחויבות לתואר – הכללתם בגיליון הציונים תהיה על פי בקשת הסטודנט.

החלטות על מצב אקדמי

בתום כל סמסטר ייבדק מצבם של תלמידים בתחומים הבאים:

- א. תלמידים שהתקבלו על תנאי ומועד ההתניה הסתיים. תלמידים שעמדו בתנאים יועברו למצב "מן המניין", ולא – יופסקו לימודיהם.
  - ב. תלמידים שצברו שלושה כישלונות (כולל קורסים שלא נבחנו בהם) או יש להם כשלוף חוזר, ולו בקורס אחד, לימודיהם של תלמידים אלו יופסקו.
- החלטות אלו מתקבלות לאחר תום מועדי הבחינות, לפיכך, (בסמסטר ב'). ההחלטות נופלות במהלך הסמסטר עצמו. אין בעובדה זו בכדי למנוע החלטה על הפסקת לימודים.

חופשת לימודים

תלמיד במעמד מן המניין רשאי לבקש חופשת לימודים לתקופה שלא עולה על שנה. החופשה טעונה אישור ועדת הוראה. חזר התלמיד בתום שנה, יוכרו כל הקורסים שהשלים בתקופת הלימודים טרם יציאתו לחופשה. את הבקשה ניתן להגיש עד היום האחרון של תקופת השינויים. להשפעת החלטה זו על שכר הלימוד ראה הוראות בפרסומי "חשבונות סטודנטים". תקופת חופשת לימודים לא תיכלל במניין השנים לתואר. תלמיד אשר סיים את לימודיו העיוניים ונתקל בבעיות אישיות המעכבות את השלמת עבודת הגמר, יוכל לקחת חופשה זמנית מהלימודים (סמסטר אחד או שני סמסטרים לכל היותר) ויוכל לחזור לקראת סיום עבודת הגמר והגשת הדו"ח.

הפסקת לימודים

תיעשה בשל סיבות אקדמיות, פסיקת בית הדין המשמעתי, בקשת הסטודנט או בשל אי ביצוע ייעוץ. סטודנט אשר לא יסיים את כל חובותיו עד תום 3 שנים מתחילת לימודיו, יצטרך לנמק סיבת האיחור ולקבל אישורים מיוחדים להמשך לימודיו מטעם יו"ר ועדת ההוראה של התוכנית. באם האישור לא יינתן, מסתכן הסטודנט בהפסקת לימודיו.

זכאות לתואר

תלמיד יהיה זכאי לתואר אם השלים בהצלחה את כל חובות התואר והשיג ממוצע מצטבר של 70 לפחות. כדי להיכלל ברשימת הזכאים לשנה השוטפת, יש להגיש את הבקשה לסגירת תואר למזכירות התוכנית לא יאוחר מהיום האחרון לחודש דצמבר של אותה שנה. עם סגירת התואר ייחתמו הפרטים האישיים והאקדמיים של התלמיד ללא אפשרות שינוי. מזכירות הפקולטה למדעי הבריאות תנפיק אישור זכאות לאחר שתיבדק הזכאות האקדמית, חובות שכר לימוד והתקבל אישור הועדה המרכזת.

13. נוהל בחינות

לפניכם נוהל בחינות מקוצר. ראו נוהל בחינות אוניברסיטאי מפורט בקישור
<http://in.bgu.ac.il/acadsec/DocLib2.%2003.2016חדש%20בחירות2016.pdf>

הערכת הישגים בקורס

עם תחילת הלימודים בקורס, יודיע המורה לתלמידיו על השיטה בה יוערכו הישגיהם ועל המשקל היחסי של כל אחד מהמרכיבים.

הגדרות

קיימת הבחנה בין מבחן ובין בוחן. מבחן - בחינה שמשקלה היחסי בציון הקורס 31% לפחות. בוחן - בחינה שמשקלה היחסי עד 30%. המבחנים נערכים בעונת הבחינות האוניברסיטאית (בתום כל סמסטר). בוחן יכול להינתן במהלך הסמסטר. אם המשקל היחסי המצטבר של הבחנים בקורס עולה על 30% יש לאפשר מבחן במועד ב' המקיף את החומר בבחנים (תלמיד תואר שני זכאי לגשת רק למועד אחד). אין לתת בוחן פתע.

שאלון הבחינה

מורה הקורס אחראי להכנת הבחינה. תוכן הבחינה חייב להיות תואם את ההנחיות כפי שפורסמו בתיאור הקורס או נמסרו בכיתה במהלך שלושת השבועות הראשונים של הקורס. חובה לפרסם בשאלון הבחינה את המשקל היחסי של כל שאלה וכן את המשקל היחסי של סעיפים בשאלה, אם קיימים כאלו. במקרה שאין ציון למשקל היחסי, יינתן משקל שווה לכל שאלה וכן משקל שווה לכל אחד מהסעיפים, בתוך השאלה.

שימוש בחומר עזר ומחשבי כיס

במקצועות בהם מותר חומר עזר, על מרצה הקורס להגדיר בצורה בהירה על גבי טופס הבחינה, מהו חומר העזר המותר. יש להקפיד שתהיה התאמה מלאה בין ההנחיות הניתנות לפני הבחינה לבין הכתוב על טופס הבחינה. בהנחיות לקראת הבחינה ובהגדרות המפורסמות בטופס הבחינה יש לציין סוגי מחשבי כיס שאסורים בשימוש. העברת חומר עזר או מחשבי כיס מנבחן אחד לחברו בשעת הבחינה, אסורים.

שפת הבחינה

שפת הבחינה, באין הוראה אחרת, היא השפה העברית. קיום בחינה בשפה אחרת, למעט לימודי שפות זרות, טעונה אישור מנהל התוכנית.

בחירות בעל פה

בבחינה הנערכת בעל פה יהיה נוכח בנוסף למורה הקורס, מורה נוסף הבקיא בחומר המקצועי שנלמד.

נוכחות מורה בבחינה

מורה הקורס או ממלא מקומו יהיה נוכח בבחינה. תלמיד רשאי לבטל את השתתפותו בבחינה במחצית השעה הראשונה אם מורה הקורס או ממלא מקומו לא היו נוכחים בחדר הבחינה בפרק זמן זה. ביטל התלמיד את השתתפותו בבחינה, תבוטל נוכחותו בבחינה לכל עניין ודבר. החליט התלמיד להמשיך בבחינה מעבר לזמן זה, לא תהווה היעדרות המורה עילה לטענה כלשהי. מינוי ממלא מקום למורה הקורס טעון אישור ראש המחלקה או מנהל התוכנית.

השתתפות נבחנים בבחינה

לא תותר כניסת תלמידים אחרי מחצית השעה הראשונה של הבחינה. לא תותר יציאת תלמידים במחצית השעה הראשונה של הבחינה. תלמיד שנכנס לחדר הבחינה וקיבל שאלון, ייחשב כנבחן במועד זה. תלמיד חייב להציג בעת הבחינה:

- א. תעודה מזהה הנושאת את תמונתו.
- ב. כרטיס נבחן בתוקף לסמסטר הבחינה (במבחנים המתקיימים בעונת הבחינות).

איסוף בחינות

מורה הקורס או ממלא מקומו אחראיים לקבלת מחברות הבחינה ממדור בחינות. בעת קבלת הבחינות יש לבדוק ולוודא שכל הבחינות נמצאות בידי המורה בהתאם לרשימת הנוכחים בבחינה. מחברות בחינה שמעוכבות על ידי מדור בחינות בשל סיבה כלשהי, חייבות להיות מצוינות בהתאם לכך בגיליון הנוכחות. מורה הקורס אחראי לאיסופם בהקדם ממדור בחינות.

בדיקת בחינות

מורה הקורס אחראי על בדיקת הבחינה. בעת הבדיקה יש לציין את מספר הנקודות שמקנה תשובה. את תוצאות הבחינות יש להחזיר למזכירות התוכנית על גבי גיליון הנוכחות תוך שבעה ימים מיום הבחינה. מזכירות המחלקה תפרסם את התוצאות בהקדם, זאת לאחר קבלת האישורים המתאימים, ולא יאוחר מעשרה ימי עבודה מיום הבחינה. גיליון הנוכחים יוצג על גבי לוחות המודעות במשך שלושה שבועות לפחות.

פרסום ציונים והרשמה על תנאי לקורסים

אם ציוני הבחינה לא יפורסמו עד תחילת הסמסטר העוקב, יוכל הסטודנט להירשם על "תנאי" לקורסי המשך לקורס זה. עם קבלת הציון הסופי בקורס תקבע ועדת ההוראה המחלקתית את מעמדו של הסטודנט בקורס העוקב. עמד הסטודנט בתנאי הקדם לקורס עם פרסום הציונים – יהיה רשאי להמשיך להשתתף בקורס העוקב. משמעות סעיף זה שכל סטודנט יהיה רשאי להירשם לקורס המשך במידה שלא התפרסמו הציונים של קורס הקדם.

אבדן מחברת בחינה

נבחן שמחברת הבחינה שלו אבדה שלא באשמתו, ייקבע ציונו בבחינה על פי בחירתו של התלמיד בכפוף לאישור ועדת ההוראה של התוכנית, באחת הדרכים הבאות:

- א. על ידי בחינה מחדש
- ב. על פי ממוצע כלל המרכיבים האחרים באותו המקצוע
- ג. על פי ממוצע כל ציוניו באותו סמסטר

זכאות לגשת למבחנים

זכאי לגשת למבחן תלמיד המקיים את הכללים הבאים:

- א. רשום לקורס במחשב
- ב. עמד בכל המטלות הנדרשות על פי תיאור הקורס לעניין זה
- ג. השלים את חובותיו הכספיים לשכר לימוד

תלמיד שניגש למבחן ולא היה זכאי לכך, ציון הקורס לא ייחשב ולא יעודכן. ועדת ההוראה תוכל להמליץ על העמדת התלמיד לדין משמעתי.

היעדרות מבחינה - להלן הסיבות המזכות במועד מיוחד

"מניעה חמורה" - כהיעדרות מוצדקת מבחינה (בוחר או מבחן) תיחשבנה הסיבות הבאות:

- א. שירות מילואים (ראה סעיף הנוגע לעניין זה)
- ב. לידה (ראה סעיף הנוגע לעניין זה)
- ג. אשפוז בבית חולים או פניה למיון
- ד. אבל (שבעה ימים לקרבה ראשונה)
- ה. חגים ומועדים דתיים מוכרים. (סטודנט שיבחר שלא לגשת לבחינה שחלה בחג הואיל והינו צם יהיה זכאי למועד מיוחד. סטודנט שצם ויבחר להשתתף בבחינה שתקיים בחג יהיה זכאי לתוספת זמן של חצי שעה בכל בחינה)
- ו. שמירת הריון וטיפול פוריות
- ז. מבחן אחר שמתקיים באותו יום קלנדרי או ביום קלנדרי הצמוד לו, מותנה בהצגת אישור על השתתפות בבחינה במועד החופף
- ח. תחרות ספורט ייצוגי (ראה סעיף הנוגע לעניין זה)
- ט. יום חתונת הסטודנט

בכל מקרה אחר, רשאי הסטודנט לפנות לוועדת ההוראה בבקשה לאישור בחינה במועד מיוחד.

שירות מילואים

כהיעדרות מוצדקת מבחינה ייחשב שירות מילואים הכולל את יום הבחינה (למעט שירות חד יומי לעדכון פרטים אישיים) וכן שירות מילואים בן X ימים העולה על 4 ימים אם הסתיים בפרק זמן Y לפני הבחינה, כאשר Y עונה על הנוסחה הבאה - $Y = 0.8X$.

לדוגמא, תלמיד שסיים שירות מילואים בן 20 יום תיחשב היעדרות מבחינה בתוך 16 ימים מתום שירות מילואים זה, כהיעדרות מוצדקת. שירות מילואים חד יומי לצורך ראיון שיגרתי או עדכון פרטים אישיים איננו נחשב ל"מניעה חמורה" לצורך היעדרות מבחינה. תלמיד שזומן למילואים חד יומיים לצורך אחר תיחשב היעדרות זו כמוצדקת אם צוינו באישור המילואים הדברים הבאים:

- שעות מדויקות של ההתייצבות
- העובדה שלא ניתן לדחות את ההתייצבות ליום אחר
- אישור מקצין העיר על שירות המילואים

לידה

תלמידה שילדה רשאית להיעדר מבחינות לתקופה של שלושה חודשים מיום הלידה. תלמיד ההופך לאב רשאי להיעדר מבחינות לשבוע ימים מיום הלידה. לאב תינתן זכות להיעדר מבחינות ל-3 חודשים מיום הלידה במצבי חירום או מצוקה כאשר הטיפול בילוד באחריותו הבלעדית.

אשפוז

יש להציג אישור המחלה המציין את התאריכים של המחלה בחתימת הרופא המטפל.

השתתפות בתחרות ספורט מטעם האוניברסיטה

תלמיד שהשתתף בערב הבחינה או ביום הבחינה בתחרות ספורט מטעם האוניברסיטה, תיחשב היעדרותו כמוצדקת. כל זאת בכפוף לאישור בכתב של מנהל היחידה של מרכז הספורט.

14. נוהל עבודת גמר/תיזהבמסלול מחקרי

על כל הסטודנטים להגיש הצעה לתוכנית עבודת הגמר, במהלך הסמסטר הראשון של השנה השנייה ללימודים ולהגיש עבודת הגמר עד סוף הסמסטר השני, בשנה השנייה ללימודים. התלמידים יקבלו מכתבי התראה על הצורך לסיים לימודיהם עד תום השנה השניה. על הסטודנט להגיש לוועדה הצעת מחקר ע"פ ההנחיות. הצעות המחקר יוגשו באמצעות מזכירות התוכנית לוועדה לשיפוט הצעות מחקר. לאחר הערכת ההצעה ע"י הוועדה יקבל הסטודנט מכתב ובו יסוכמו הערות הוועדה לגבי ההצעה. הצעה יכולה לקבל אישור לביצוע, יכולים להידרש תיקונים אשר יוגשו ויאושרו ע"י הוועדה, יכולים להידרש תיקונים שיאושרו ע"י המנחה או שההצעה לא תקבל אישור לביצוע. אי לכך מומלץ לסטודנטים שלא להתחיל בעבודה על התיזה לפני קבלת האישור מן הוועדה.

המנחים והתלמידים מתבקשים לצמצם את הנושא להיקף המומלץ לתלמידי תואר שני. עבודת הגמר מוגדרת כתרגיל בהתנסות מחקרית ואינה דורשת מחקר מקורי. במסגרת עבודת הגמר ילמד התלמיד ליישם את השיטות שנלמדו בקורסים העיוניים במחקר עצמאי, בהנחיית מורה מהמחלקה. עבודת הגמר תתבצע על כל שלביה במקביל לשמיעת הקורסים בשנה השנייה ללימודים. היקף העבודה בזמן לא יעלה על שנה. ציון עובר מינימאלי לתיזה לתואר שני הוא 75.

במסלול קליני

הפרויקט המחקרי במסלול הקליני יתבצע על כל שלביו בשנה השנייה ללימודים, בהנחיית מורה קליני ומורה מטעם המחלקה. משך ביצוע העבודה הנדרשת לא יעלה על 3 חודשים. לכל פרויקט יהיו שותפים 2-3 תלמידים. ציון עובר מינימאלי לפרויקט הוא 75.

15. מסלול משולב ל-Ph.D.

- הנחיות להגשת בקשה להעברה למסלול המשולב ל - Ph.D.
 סטודנטים לתואר שני המתכננים לעבור למסלול המשולב חייבים לקחת את כל הקורסים לתואר שני במשך 3 הסמסטרים הראשונים.
 ניתן לבקש לעבור למסלול המשולב רק לאחר סיום חובות שמיעת הקורסים לתואר (כולל קבלת ציונים) ופרסום של מאמר או לפחות תקציר. ממוצע בקורסים יהיה 90 לפחות.
 על הסטודנט להגיש:
1. מכתב בקשה של הסטודנט
  2. מכתב המלצה מהמנחה/ים
  3. תקציר (כחצי עמוד)
  4. מבוא
  5. תיאור מפורט של תוצאות עבודת המחקר (כולל טבלאות, תמונות והסברים לתמונות)
  6. סיכום קצר של התוצאות
  7. פירוט התוכנית להמשך המחקר. הפירוט יכלול מטרות המחקר ותרומתו האפשרית לנושא
  8. רשימת ספרות
  9. צילום מאמר או תקצירים בהם מופיע שם הסטודנט.
  10. על הבקשה, המלצות המנחים, הציונים בכל הקורסים וכל החומר להגיע למזכירות מוסמך לבריאות הציבור לא יאוחר מאמצע הסמסטר הרביעי ללימודי תואר שני.
 היקף הסעיפים 3 עד 8 לא יעלה על 10-12 עמודים.
 הדפסה: רווח וחצי או שניים.

16. מוסמך בבריאות הציבור - מערכת לימודים לתשע"ט - סמסטר א'

30.07.18

יום ה'		יום ה'		שעה
שנה ב' מסלול קליני		שנה ב' מסלול מחקרי		שנה א'
בריאות הסביבה	מחלות זיהומיות	אם וילד	קידום בריאות	
זיהומים נרכשים בכתי חולים – 2 נק"ז 48325004 – פרופ' א. בורר (חובה במחלות זיהומיות ובחירה כללית) דייכמן 307		מחלות כרוניות בילדים - 2 נק"ז 48324008 - דר' א. חיים ופרופ' י. אורקין (בריאות האם והילד, בחירה בקידום בריאות ובחירה כללית) מוגבל ל-25 סטודנטים דייכמן 308		08:30-09:00
				09:00-10:00
				10:00-11:00
				11:00-12:00
10:00-11:30 סמינר באפידמיולוגיה יישומית: שיטות מחקר, תכנון פרויקט קהילתי והצגת סמינר מקדים – 0 נק"ז 48323003 – פרופ' נ. בילנקו (חובה על תלמידי שנה ב' מסלול קליני) ר. ישן 70		ביוסטטיסטיקה III: מודל רגרסיה – 0 נק"ז 47028003 – תרגיל (דרישת קדם, בחירה לתלמידי מחקר, בחירה במחלות זיהומיות, בריאות הסביבה ואפי' תזונתית ומחלות כרוניות). פרופ' מ. פריגר מוגבל ל-20 סטודנטים דייכמן 302		
11:45-13:15 מחלות זיהומיות וחיסונים – 2 נק"ז 48324001 – דר' נ. לביא-גבעון (בריאות האם והילד, חובה במחלות זיהומיות ובחירה כללית) ר. ישן 70		הפסקה		12:00-13:00
תזונה בבריאות וחולי – 2 נק"ז 48321007 פרופ' ד. שחר (חובה באפי' תזונתית ומחלות כרוניות ובחירה כללית) (רק לתלמידי MPH) דייכמן 106		גנטיקה קלינית – 2 נק"ז 48324005 – פרופ' א. מנור (בריאות האם והילד ובחירה כללית) ר. ישן 70		13:00-14:00
		13:30-16:00 תוכנית התערבות בקהילה – 3 נק"ז 48326004 – דר' נ. דאוד (חובה בקידום בריאות ובחירה כללית) דייכמן 308		14:00-15:00
				15:00-16:00
				16:00-17:00
				17:00-18:00
				18:00-19:00
				19:00-20:00
אבטחת מזון מפני זיהום – 2 נק"ז 48325005 – דר' ז. שטל, (בחירה במחלות זיהומיות ובחירה באפי' תזונתית ומחלות כרוניות, חובה בבריאות הסביבה ובחירה כללית) דייכמן 308		רפואת שיניים ציבורית - 2 נק"ז 48322004 – פרופ' ש. זוסמן ודר' ל. נטפוב (בחירה בקידום בריאות ובחירה כללית) דייכמן 307		מבוא ל-SPSS – 2 נק"ז 47028000 – שיעור ותרגיל (חובה) דר' ת. וינשטוק ודר' ר. רצון / דר' ש. דניאל. מתרגלים: ס. סירוטה וט. מיכאל פקולטה 08 + פקולטה 10

קורס לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הטורדה מינית מס' 90055001 – קורס חובה – דרישה כלל אוניברסיטאית

סדנא חד-פעמית מבוא לכתיבה אפקטיבית של מאמרים מדעיים מס' 47020025 – קורס חובה. הקורס מיועד לתלמידי מחקר ויתקיים ביום ה' 13.12.18 בין השעות 13:00-16:00 בחדר 105 בניין דייכמן M8.

קורס קריאה מונחית מס' 48321002 – קורס חובה – 3 נק"ז – מיועד רק לתלמידי המסלול המחקרי (מוגבל בזמן – חובה להגיש לא יאוחר מתום סמסטר א' של שנה ב').

בקוד 48329989 לכתיבת עבודת גמר- חיזה א' (7.5 נק"ז) וקוד 48329990 – חיזה ב' (7.5 נק"ז) ובקוד 48323005 להגשת פרויקט במסלול קליני (0 נק"ז) יירשמו סטודנטים שסיימו את כל חובות השמיעה שלהם בקורסי חובה ובחירה וממשיכים בלימודיהם עקב כתיבת עבודת גמר במסלול מחקרי או הגשת פרויקט במסלול קליני.

בקוד 48327777 יירשמו תלמידי מחקר שכבר נרשמו בעבר לעבודת גמר (תחת קוד 48329989/90) וכעת כותבים את עבודתם.

במידה ונתתו לכם חובות שמיעה, אין להירשם באף מהקודים האלה.

16. מוסמך בבריאות הציבור - מערכת לימודים לתשע"ט - סמסטר ב'

30.07.18

שעה	יום ה'		יום ה'		שנה א'
	שנה ב' מסלול קליני		שנה ב' מסלול מחקרי		
	בריאות הסביבה	מחלות זיהומיות	אם וילד	קידום בריאות	
08:30-09:00	חיסונים ומדיניות – 2 נק"ז (מס' ייקבע) דר' א. הס		רפואה מונעת לאם ולילד בישראל – 2 נק"ז 48324003 - פרופ' י. אורקין (אחראי קורס) ודר' ד. צימרמן (בריאות האם והילד, בחירה בקידום בריאות ומחלות זיהומיות ובחירה כללית)		ביוסטטיסטיקה II - 3 נק"ז 47021182 - שיעור (חובה) דר' ע. מנשה
09:00-10:00	קורס חדש. מותנה באישור ועדת הוראה פקולטית)				
10:00-11:00	אפידמיולוגיה סביבתית – 2 נק"ז 48321010 דר' ר. גולן (חובה בבריאות הסביבה ובחירה כללית)		התנהגות מקדמת בריאות – 2 נק"ז 48322020 – דר' נ. דאוד (חובה בקידום בריאות ובחירה כללית)		10:00-11:45 אפידמיולוגיה II - 3 נק"ז 47028111 - שיעור (חובה) דר' ת. וינשטוק
11:00-12:00					
12:00-13:00	סמינר באפידמיולוגיה יישומית: שיטות מחקר, תכנון פרויקט קהילתי והצגת סמינר מסכם – 2 נק"ז 48323003 - פרופ' נ. בילנקו (חובה על תלמידי שנה ב' מסלול קליני) + סדנא באפידמיולוגיה יישומית (פרויקט מחקר בקבוצות) - 6 נק"ז 48323002 - פרופ' נ. בילנקו (חובה על תלמידי שנה ב' מסלול קליני)		סמינר מחקר - 0.5 נק"ז 47020012 - פרופ' ע. לוי (חובה על תלמידי שנה ב' מסלול מחקרי)		12:00-13:30 מבוא לסוציולוגיה של הבריאות - 2 נק"ז 48321001 – פרופ' י. בכנר (חובה)
13:00-14:00					13:45-15:15 ביוסטטיסטיקה II - 0 נק"ז 47021182 – תרגיל (חובה) מתרגלת: ל. טנא (בשתי כיתות מחשב)
14:00-15:00	אפידמיולוגיה של מחלות מדבקות – 2 נק"ז 47028141 - פרופ' ר. בליצר (חובה במחלות זיהומיות ובחירה כללית)		אפידמיולוגיה פרינאטלית והסביבה – 2 נק"ז 47028377 – דר' ת. וינשטוק (בריאות האם והילד, חובה בבריאות הסביבה ובחירה כללית)		15:30-18:00 מבוא לקידום בריאות 3 נק"ז 48326005 - דר' נ. דאוד (חובת בחירה באשכול, חובה בקידום בריאות ובחירה באפי' תזונתית ומחלות כרוניות) מוגבל עד 25 סטודנטים
15:00-16:00			פרופ' א. שי ופרופ' י. הנקין קריולוגיה מונעת ומחלות כרוניות בעידן המודרני – 3 נק"ז 48327003 – שיעור (בחירה כללית, בחירה בקידום בריאות וחובה באפי' תזונתית ומחלות כרוניות)		15:30-18:00 מבוא לבריאות הסביבה - 3 נק"ז 47028055 - פרופ' א. גרוטו ודר' א. קרקיס (חובת בחירה באשכול, חובה במסלול קליני ובחירה במסלול מחקרי) מוגבל עד 25 סטודנטים
16:00-17:00					
17:00-18:00					
18:00-19:00	מערכת הבריאות בישראל - 3 נק"ז 48321008 - פרופ' נ. דוידוביץ (חובת בחירה באשכול) מוגבל עד 25 סטודנטים או מבוא לכלכלת בריאות - 3 נק"ז 48321003 - דר' צ. סימון-תובל (חובת בחירה באשכול) מוגבל עד 25 סטודנטים		מערכת הבריאות בישראל - 3 נק"ז 48321008 - פרופ' נ. דוידוביץ (חובת בחירה באשכול) מוגבל עד 25 סטודנטים או מבוא לכלכלת בריאות - 3 נק"ז 48321003 - דר' צ. סימון-תובל (חובת בחירה באשכול) מוגבל עד 25 סטודנטים		אפידמיולוגיה II - 0 נק"ז 47028111 - תרגיל (חובה) מתרגלים: א. קפלן ומ. טבצ'ניק
19:00-20:00	תרגיל רשות בכלכלת בריאות, עפ"י הצורך		תרגיל רשות בכלכלת בריאות, עפ"י הצורך		

קורס לומדה להכרת החוק והנהלים למניעת הורדה מינית מס' 90055001 – קורס חובה – דרישה כלל אוניברסיטאית

סדנא באפידמיולוגיה יישומית מס' 48323002 - קורס חובה במסלול קליני - 6 נק"ז - דר' נ. בילנקו (אינו מוגבל בזמן).

קורס קריאה מונחית מס' 48321002 - קורס חובה - 3 נק"ז - מיועד רק לתלמידי המסלול המחקרי (מוגבל בזמן – חובה להגיש לא יאוחר מתום סמסטר א' של שנה ב').

בקוד 48329989 לכתובת עבודת גמר- תיזה א' (7.5 נק"ז) וקוד 48329990 – תיזה ב' (7.5 נק"ז) ובקוד 48323005 להגשת פרויקט במסלול קליני (0 נק"ז) יירשמו סטודנטים שסיימו את כל חובות השמיעה שלהם בקורסי חובה ובחירה וממשיכים בלימודיהם עקב כתיבת עבודת גמר במסלול מחקרי או הגשת פרויקט במסלול קליני. **בקוד 48327777** יירשמו תלמידי מחקר שכבר נרשמו בעבר לעבודת גמר (תחת קוד 48329989/90) וכעת כותבים את עבודתם.

במידה ונותרו לכם חובות שמיעה, אין להירשם באף מהקודים האלה.